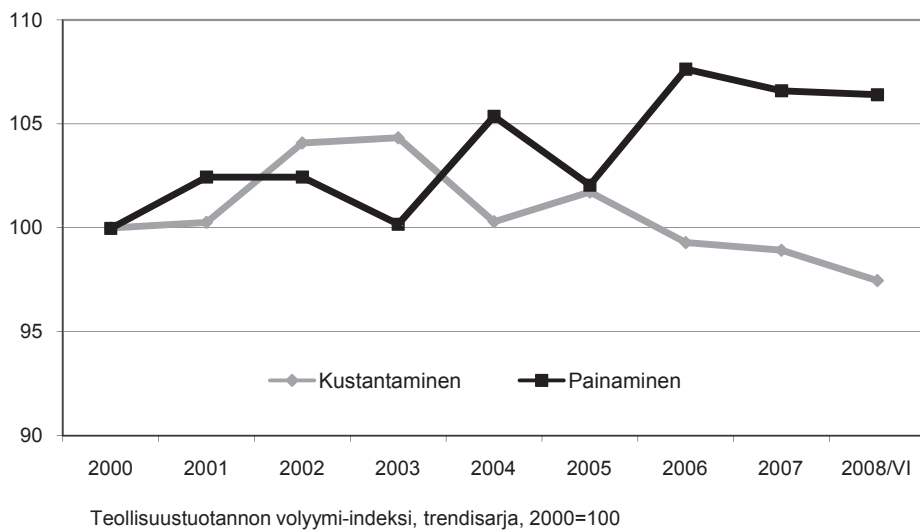

Graafiset faktat

Grafiska fakta

2008

Johdanto

Graafinen Teollisuus ry:n ja Viestinnän Keskusliitto ry:n vuoden 2008 tilastokatsaukseen on koottu keskeisiä graafisen teollisuuden ja kustannustoiminnan asemaa ja kehitystä kuvaavia lukuja ja aikasarjoja.

Kansantalous on kasvanut viime vuosina tasaisesti (v. 2003 1,8 %, v. -04 3,7 %, v. -05 2,8 %, v. -06 4,9 %). Vuonna 2007 kasvua oli 4,5 prosenttia. Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA ennustaa tälle vuodelle 2,7 prosentin ja vuodelle 2009 3,0 prosentin kasvua.

Alan brutto- ja jalostusarvo kasvoivat 3,3 - 3,9 prosenttia vuodesta 2006. Painoalan liiketaloudellista menestystä ovat kuitenkin heikentäneet alalla vallitseva ylikapasiteettitilanne ja kiristynyt hintakilpailu.

Inledning

I Grafiska Industrin rf:s och Mediernas Centralförbund rf:s statistikpublikation för år 2008 har medtagits centrala siffror och tidsserier som avspeglar den grafiska industrins och förlagsverksamhetens ställning och utveckling.

Samhällsekonomin har under de senaste åren vuxit i jämn takt (1,8 % 2003, 3,7 % 2004, 2,8 % 2005, 4,9 % 2006). År 2007 var tillväxten 4,5 procent. Enligt Näringslivets forskningsinstitut ETLA är prognosen för 2008 en tillväxt på 2,7 procent och för 2009 en tillväxt på 3,0 procent.

Branschens brutto- och förädlingsvärde växte med 3,3–3,9 procent från 2006. Tryckbranschens företagsekonomiska framgång har dock försvagats av den överkapacitet och den allt hårdare priskonkurrens som råder inom branschen.

Sisällysluettelo

Toimialaluokitus

Graafinen teollisuus

Liikevaihto alatoimialoittain

Työvoima ja yritykset

Henkilöstön määrä alatoimialoittain

Liikevaihto ja palkkasumma alatoimialoittain

Toimialan jakautuminen maakunnittain

Tuotanto ja kannattavuus

Brutto- ja jalostusarvo

Volyymi-indeksi

Lehtien levikit ja kirjojen myynti

Investointirakenne

Koneiden ja laitteiden tuonti

Kannattavuus ja rahoituksellinen asema

Työaika, työvoimakustannukset ja hinnat

Työntekijöiden tuntiansiot

Toimihenkilöiden kuukausiansiot

Työntekijöiden ja toimihenkilöiden vuosiansiot

Työajan jakautuminen, työntekijät

Välilliset työvoimakustannukset

Kuluttaja- ja tuottajahinnat

Ulkomaankauppa

Graafisten tuotteiden vienti

Graafisten tuotteiden tuonti

Vienti maittain

Tuonti maittain

Toimintaympäristö

Viestintien käyttö

Mediamainonnan osuudet

Joukkoviestintämarkkinat Suomessa

Koulutus

Innehållsförteckning

Näringsgrensklassificering

Grafiska industrin

Omsättning enligt underbransch

Arbetskraft och företag

Antal anställda enligt underbransch

Omsättning och lönesumma enligt underbransch

Sektorfördelning enligt landskap

Produktion och lönsamhet

Brutto- och förädlingsvärde

Volyminde

Tidnings- och tidskriftsspridning samt bokförsäljning

Investeringsstruktur

Import av maskiner och anläggningar

Lönsamhet och finansiell ställning

Arbets-tid, arbetskraftskostnader och priser

Arbetarnas timförtjänster

Tjänstemännens månadsförtjänster

Arbetarnas och tjänstemännens årsförtjänster

Fördelning av arbetstiden, arbetare

Indirekta arbetskraftskostnader

Konsument- och producentpriser

Utrikeshandel

Export av grafiska alster

Import av grafiska alster

Export per land

Import per land

Omvärlden

Mediaanvändning

Mediareklamens andelar

Massmediemarknaden i Finland

Utbildning

Toimialaluokitus

Tilastokeskus julkaisee tiedot nykyisin vuoden 2002 toimialaluokituksen (TOL-2002) mukaisesti. Luokitus perustuu EU:n yhteiseen NACE-luokitukseen. Toimiala kustantaminen ja painaminen on siinä jaoteltu seuraavasti:

22 Kustantaminen, painaminen sekä ääni-, kuva- ja atk-tallenteiden jäljentäminen

221 Kustantaminen

- 2211 Kirjojen kustantaminen
- 2212 Sanomalehtien kustantaminen
- 2213 Aikakauslehtien kustantaminen
- 2214 Äänitallenteiden kustantaminen
- 2215 Muu kustannustoiminta

222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

- 2221 Sanomalehtien painaminen
- 2222 Muu painaminen
- 2223 Kirjansidonta
- 2224 Painamista edeltävä toiminta
- 2225 Muu painamiseen liittyvä toiminta

223 Tallenteiden jäljentäminen

- 2231 Äänitallenteiden jäljentäminen
- 2232 Kuvatallenteiden jäljentäminen
- 2233 Atk-tallenteiden jäljentäminen

Teollisuuden rakennetilasto, johon suuri osa tämän julkaisun tiedoista perustuu, on toimipaikkatilasto, jossa toimipaikan toimiala määräytyy sen päätoiminnan mukaan. Siten esimerkiksi kustannustoimintaan luettavassa toimipaikassa saman yrityksen nimissä tehty graafinen tuotanto sisältyy kustannustoiminnan lukuihin. Toisaalta esimerkiksi sanomalehtien jakeluyksiköiden yhtiöittämisestä näistä muodostetut uudet yritykset eivät kuulu enää toimialalle.

Näringsgrensklassificering

Statistikcentralen publicerar numera uppgifterna enligt näringsgrensklassificeringen av år 2002 (TOL-2002), som bygger på EU:s gemensamma NACE-klassificering. I den uppdelas näringsgrenen förlagsverksamhet och grafisk produktion enligt följande:

22 Förlagsverksamhet, grafisk produktion och reproduktion av inspelningar

221 Förlagsverksamhet

- 2211 Bokutgivning
- 2212 Tidningsutgivning
- 2213 Utgivning av tidskrifter
- 2214 Fonogramutgivning
- 2215 Annan förlagsverksamhet

222 Grafisk produktion

- 2221 Tryckning av dagstidningar
- 2222 Annan tryckning
- 2223 Bokbindning
- 2224 Sättning och annan framställning av tryck original
- 2225 Annan grafisk produktion

223 Reproduktion av inspelningar

- 2231 Reproduktion av ljudinspelningar
- 2232 Reproduktion av videoinspelningar
- 2233 Reproduktion av data och datorprogram

Strukturstatistiken över industrin, som en stor del av uppgifterna i denna publikation bygger på, är en arbetsplatsstatistik, där arbetsplatsens näringsgren bestäms enligt dess huvudsakliga verksamhet. Till exempel på en arbetsplats som räknas till förlagsverksamhet ingår således också grafisk produktion inom samma företag i siffrorna för förlagsverksamheten. Å andra sidan har exempelvis bolagiseringen av tidningarnas distributionsenheter medfört att de nya företag som då grundats inte längre räknas till näringsgrenen.

Graafinen teollisuus numeroina 2007

Grafiska industrin i siffror 2007

Sisältää kustannustoiminnan <i>Inkl. förlagsverksamhet</i>			Painaminen ja sitä palveleva toiminta		
	Määrä tai arvo Milj.euroa	Muutos edelli- seen vuoteen	Osuus koko teollisuudesta	Määrä tai arvo Milj.euroa	Muutos
	<i>Antal eller värde Milj. euro</i>	<i>Förändring från föregående år, %</i>	<i>Andel av hela industrin, %</i>	<i>Antal eller värde Milj. euro</i>	<i>Förändring</i>
Yrityksiä <i>Antal företag cirka</i>	1 600			900	
Tuotannon bruttoarvo <i>Bruttovärdet av produktionen</i>	4 585	3,3	3,8	1 779	2,4
Tuotannon jalostusarvo <i>Produktionens förädlingsvärde</i>	1 780	3,9	5,3	665	-2,6
Henkilömäärä <i>Personal</i>	26 861	-1,0	6,9	11 192	-0,7
Työtunnit, 1000 h <i>Arbetstimmar, 1000 h</i>	42 354	0,6	6,6	18 008	1
Palkat <i>Löner</i>	964	1,4	6,7	374	1,7
Sosiaalikulut <i>Socialkostnader</i>	226	0,6	6,1	93	0,9
Raaka- <i>Råvarukostnader</i>	679	0,7	1,2	621	0,6
Vienti <i>Export</i>	289	2,1	..	..	..
Tuonti <i>Import</i>	188	3,3	..	..	..
Investoinnit <i>Investeringarna</i>	87	-23,3	3,8	69	-19,8

Ulkomaankaupan tiedot Tullihallitukselta, muut tiedot Teollisuustilastosta.

Uppgifterna för utrikeshandel från Tullstyrelsen, andra uppgifter från Industristatistiken.

Lähde: Viralliset tilastot. Koko teollisuus ei sisällä mineraalien kaivuuta, sähkö-, kaasu- ja vesihuoltoa tai rakennustoimintaa (2007 ennakkotietoja).

Källa: Officiell statistik. Utgivning av mineral, el-, gas-, värme- och vattenförsörjningen eller byggverksamheten ingår inte i hela industrin (2007 förhandsuppgifter).

Graafinen teollisuus ja kustannustoiminta

Toimiala edustaa sekä perinteistä tehdasteollisuutta että nykyaikaista viestintäteollisuutta. Alan yritykset ovat vahvasti mukana paitsi painotuotteiden valmistuksessa, monistuksessa ja kustantamisessa, myös omistajana ja sisällön tuottajana sähköisissä viestimissä sekä uusien viestintätuotteiden kehitys- ja keiluprojekteissa. Painotuotteiden tuotanto eri muodoissaan on edelleen toiminnassa hallitseva. Painoviestinnän osuus koko joukkoviestinnästä on edelleen lähes 70 %.

Toimialalla toimii Tilastokeskuksen mukaan runsaat 2 600 yritystä, joilla on noin 3 000 toimipaikkaa. Yritysrekisterin mukaan säännöllisesti palkkaa maksavia yrityksiä on kuitenkin vain noin 1 600. Suurin osa yrityksistä on pieniä ja keskisuuria, lukumääräisesti kaksi kolmasosaa niistä on alle viiden henkilön yrityksiä. Toisaalta jo 10 suurinta yritystä työllisti vuonna 2006 43,5 % alan koko henkilöstöstä ja kattoi yli puolet alan liikevaihdosta. Omistuksen keskittyminen viime vuosina suuriin konserneihin on muuttanut tätä tilannetta aikaisempaan verrattuna. Useimmat alan toimipaikoista sijoittuvat asutuskeskuksiin ja taajamiin. Lähes puolet alan yrityksistä sijaitsee Uudellamaalla ja yli puolet alan tuotannon arvosta tuotetaan tämän seudun yrityksissä.

Graafisella alalla työskentelee Teollisuustilaston mukaan yli 27.000 henkilöä. Määrä on viime vuosina ollut lievässä laskusuunnassa.

Alan päätuotteita ovat sanomalehdet, aikakauslehdet ja kirjat. Nämä kattavat valtaosan alan tuotannon arvosta. Muita tuoteryhmiä ovat mm. mainospainotuotteet, lomakkeet, pakkaukset, kalenterit ja etiketit.

Toimialan tuotannon bruttoarvo oli vuonna 2007 lähes 4,6 mrd euroa. Tässä oli Tilastokeskuksen mukaan kasvua edelliseen vuoteen 3,3 %. Viennin osuus koko liikevaihdosta oli lähes 9 % ja painotuotannosta 20 %. Suomen kauppataase painotuotteiden osalta on edelleen vahvasti positiivinen.

Grafiska industrin och - förlagsverksamhet

Branschen representerar såväl den traditionella fabriksindustrin som den nutida kommunikationsmediaindustrin. Företagen inom branschen deltar aktivt förutom i produktionen, reproduktionen och utgivningen av trycksaker också som ägare och innehållsproducenter i elektroniska medier samt i utvecklings- och pilotprojekt för nya mediaprodukter. Produktionen av trycksaker av olika slag är fortfarande den dominerande verksamhetsformen. Tryckmedias andel uppgår fortfarande till nästan 70 % av all massmedia.

Enligt Statistikcentralen verkar drygt 2 600 företag med omkring 3 000 produktions- och servicearbetsställen inom branschen. Enligt företagsregistret finns det dock bara cirka 1 600 företag som betalar ut regelbunden lön. Största delen av företagen är små och medelstora företag, och två tredjedelar av företagen sysselsätter färre än fem personer. År 2006 sysselsatte å andra sidan redan de tio största företagen 43,5 % av branschens hela arbetskraft och stod för mer än hälften av branschens omsättning. Centraliseringen av ägandet till stora koncerner under de senaste åren har förändrat situationen från den tidigare. Flertalet av branschens arbetsplatser finns i bostadscentra och tätorter. Närmare hälften av branschens företag finns i Nyland och de står för över hälften av branschens produktionsvärde.

Enligt Industristatistiken sysselsätter den grafiska branschen mer än 27 000 personer. Antalet anställda har minskat något under de senaste åren.

Branschens viktigaste produkter utgörs av tidningar, tidskrifter och böcker. Dessa täcker största delen av branschens produktionsvärde. Övriga produktgrupper är bl.a. reklamtryck, blanketter, förpackningar, kalendrar och etiketter.

Bruttovärdet av branschens produktion uppgick 2007 till nästan 4,6 miljarder euro, vilket enligt Statistikcentralen innebär en ökning på 3,3 % från året innan. Exportens andel av den totala omsättningen var nästan 9 % och av tryckproduktionen 20 %. Finlands handelsbalans beträffande trycksaker är fortfarande starkt positiv.

Liikevaihto alatoimialoittain 2004 - 2007 (2007 arvio)
Omsättningen branschvis 2004 - 2007 (2007 uppskattning)

Toimiala Näringsgren	2004	2005	2006	2007	Muutos % Förändring 06-07
221 Kustantaminen* Förlagsverksamhet*	2 585	2 638	2 708	2 819	4,1%
2211 Kirjojen kustantaminen <i>Utgivning av böcker</i>	401	402	422	..	..
2212 Sanomalehtien kustantaminen <i>Utgivning av tidningar</i>	1 234	1 277	1 270	..	..
2213 Aikakauslehtien kustantaminen <i>Utgivning av tidskrifter</i>	807	797	841	..	..
2214 Äänitallenteiden kustantaminen <i>Fonogramutgivning</i>	73	84	93	..	..
2215 Muu kustannustoiminta <i>Annan förlagsverksamhet</i>	69	78	81	..	..
222 Painaminen ja siihen liittyvät palvelut Tryckning och annan grafisk produktion	1 469	1 624	1 678	1 718	2,4%
2221 Sanomalehtien painaminen <i>Tryckning av tidningar</i>	115	208	211	219	3,8%
2222 Muu painaminen <i>Annan tryckning</i>	1 258	1 323	1 372	1 405	2,4%
2223 Kirjansidonta <i>Binderiverksamhet</i>	13	12	12	13	4,9%
2224 Ladonta ja painolaattojen valmistus <i>Sättning och annan framställning av tryckoriginal</i>	67	64	61	54	-11,6%
2225 Muu painamiseen liittyvä toiminta <i>Annan grafisk produktion</i>	15	17	21	28	33,3%
223 Ääni-, kuva- ja atk.tallent.jälj. Reproduktion av inspelningar	23	25	23	18	-23,3%
Yhteensä Sammanlagt	4 077	4 288	4 409	4 554	3,3%

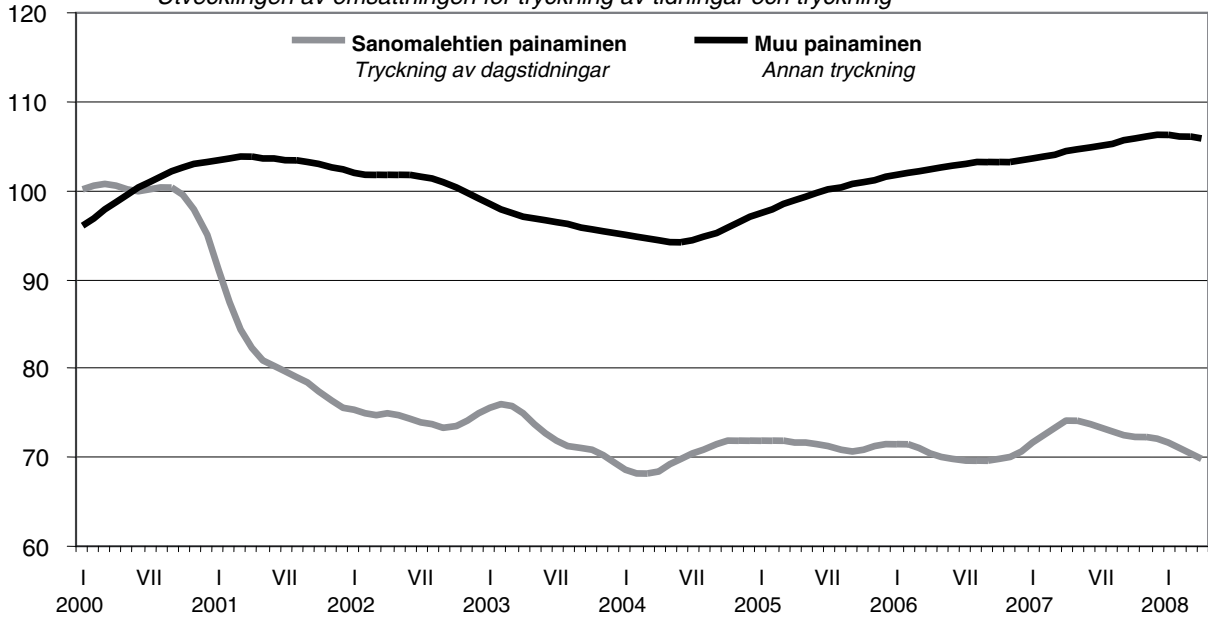
Lähde: Tilastokeskus
 Källa: Statistikcentralen

*Kustantamisen luvut päivitetään www-sivuille (www.vkl.fi ja www.graafinenteollisuus.fi) heti niiden valmistuttua.

*Förlagsverksamhetens siffror uppdateras på webbsidorna (www.vkl.fi och www.graafinenteollisuus.fi) så fort de är färdiga."

Sanomalehtien ja muun painamisen liikevaihdon kehitys 2000-2008/huhtikuu

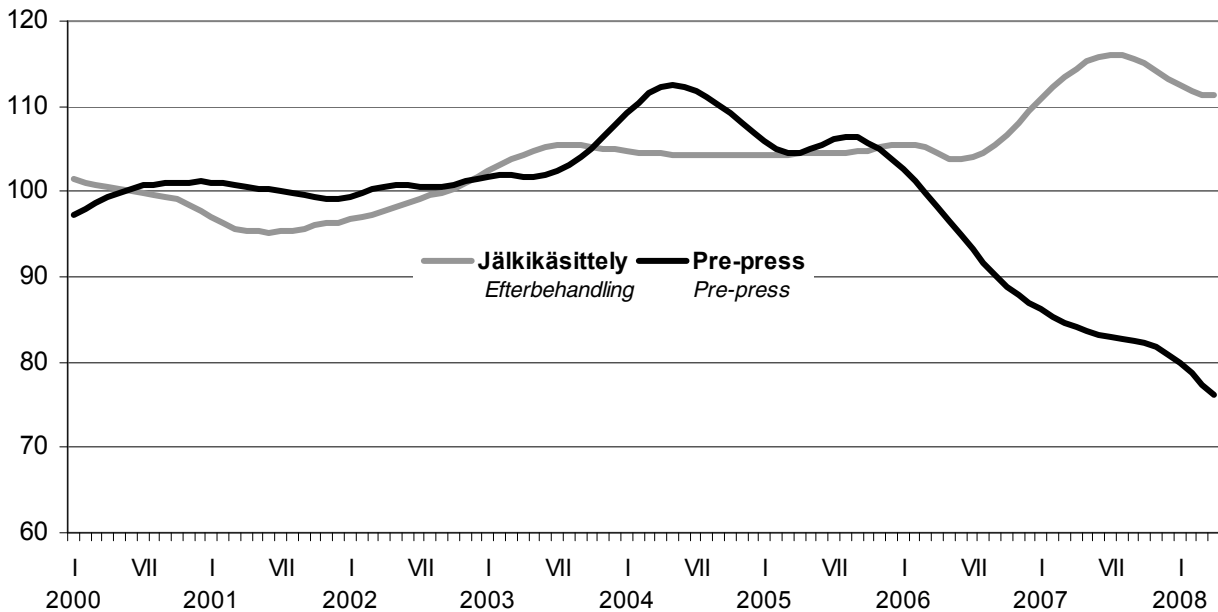
Utvecklingen av omsättningen för tryckning av tidningar och tryckning

Lähde: Tilastokeskus, trendisarja, 2000=100
Källa: Industristatistiken, trendserie, 2000=100

Pre-pressin ja jälkikäsittelyn liikevaihdon kehitys 2000-2008/huhtikuu

Utvecklingen av omsättningen för efterbehandling och pre-press-företag

Lähde: Tilastokeskus, trendisarja, 2000=100
Källa: Industristatistiken, trendserie, 2000=100

Työvoima ja yritykset

Koko teollisuuden henkilömäärä vuonna 2007 pysyi lähes ennallaan Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan ollen 395 739 henkilöä. Graafisen teollisuuden vastaava muutos oli -1,0 % ja henkilömäärä teollisuustilaston mukaan 26 861. Lukumäärä on viime vuosina lievästi laskenut.

Työministeriön mukaan koko maassa oli työttömiä työnhakijoita vuoden 2007 lopussa 218 958, mikä oli 11,2 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Saman tilaston mukaan graafisen alan työntekijäammateissa oli työttömiä työnhakijoita 1 604, mikä oli 20,5 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tammi-heinäkuun 2008 aikana työttömien määrä on koko maassa edelleen supistunut.

Alalla toimii noin 1 600 yritystä, joista runsas puolet edustaa graafista tuotantoa. Ala on koko Euroopassa pienyritysvaltainen, Suomessa lähes puolet yrityksistä on alle viiden henkilön yrityksiä.

Vuonna 2007 konkurssiin haettujen yritysten määrä pieneni edellisestä vuodesta, vireille pantiin 2 254 konkurssia (2285). Teollisuudessa vastaava luku oli 238 (ed. vuonna 252). Graafisessa teollisuudessa konkurssien määrä nousi 34 (25). Pääosa näistä on ollut pieniä painoja. Vuoden 2008 tammi-heinäkuun aikana määrä oli 20.

Henkilöstön määrä 2007*) Antal anställda 2007*)

	Yhteensä Summa	%-muutos edell. vuodesta %-förändr. från föregående år	Siitä työn- tekijöitä Därav arbetare	%-muutos edell. vuodesta %-förändr. från föregående år
Kustantaminen ja painaminen <i>Förlagsverksamhet och tryckning</i>	26 861	-1,0	10 969	-3,0
Kustantaminen <i>Förlagsverksamhet</i>	15 594	-1,0	2 378	-10,8
Painaminen ja sitä palveleva toiminta <i>Grafisk produktion</i>	11 192	-0,7	8 574	-0,3
Ääni-, kuva- ja atk-tallenteiden jälj. <i>Reproduktion av inspelningar</i>	75	-31,9	17	-57,0

Lähde: Tilastokeskus, *)ennakkotietoja

Källa: Statistikcentralen, *)förhandsuppgifter

Arbetskraft och företag

Antalet anställda inom hela industrin hölls 2007 enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter nästan oförändrat vid 395 739 anställda. Motsvarande förändring inom den grafiska industrin var -1,0 % och antalet anställda var enligt industristatistiken 26 861. Antalet har minskat något under de senaste åren.

Enligt arbetsministeriet fanns det vid slutet av 2007 i hela landet 218 958 arbetslösa arbetssökande, vilket är 11,2 % mindre än ett år tidigare. Enligt samma statistik fanns det 1 604 arbetslösa arbetssökande till grafiska branschens yrken, vilket är 20,5 % mindre än året innan. I januari-juli 2008 har antalet arbetslösa i hela landet ytterligare minskat.

Inom branschen fungerar cirka 1 600 företag, av vilka drygt hälften är företag med grafisk produktion. Branschen domineras i hela Europa av småföretag, och i Finland sysselsätter nästan hälften av företagen färre än fem anställda.

Under år 2007 minskade antalet företag som sökts i konkurs från året innan. Antalet sökta konkurser var 2 254 (2 285). Inom industrin var motsvarande tal 238 (året innan 252). Inom den grafiska industrin ökade antalet konkurser till 34 (25). De flesta har varit små tryckerier. Under januari-juli 2008 var antalet 20.

Rakenneselvitys liikevaihto- ja palkkasummatiedoista vuositason toimialoittain 2006

Strukturutredning av omsättningen och lönesumman per år och bransch år 2006

	Toimipaikat	Liikevaihto milj. euroa	Palkattu hlöstö	Palkka- summa	Osuus liike- vaihdosta	Osuus palkoista	Osuus toimi- paikoista
	Arbets- platser	Omsättning milj. euro	Personal	Lönesumma milj. euro	Andel av om- sättning	Andel av löne- summan	Andel arbets- platser
Kustantaminen ja painaminen	2 806	4 409	27 128	951	100,0 %	100,0 %	100,0 %
<i>Förlagsverks.,graf. produktion</i>							
Kustantaminen	1 534	2 708	15 728	579	61,4 %	60,9 %	54,7 %
<i>Förlagsverksamhet</i>							
Kirjojen kustantaminen	363	422	2 420	86	9,6 %	9,0 %	12,9 %
<i>Bokutgivning</i>							
Sanomalehtien kustantaminen	268	1 270	7 768	278	28,8 %	29,2 %	9,6 %
<i>Tidningsutgivning</i>							
Aikakauslehtien kustantaminen	319	841	185	185	19,1 %	19,5 %	11,4 %
<i>Utgivning av tidskrifter</i>							
Äänitallenteiden kustantaminen	449	93	350	13	2,1 %	1,4 %	16,0 %
<i>Fonogramutgivning</i>							
Muu kustannustoiminta	135	81	602	18	1,8 %	1,9 %	4,8 %
<i>Annan förlagsverksamhet</i>							
Painaminen	1 175	1 678	11 291	368	38,1 %	38,7 %	41,9 %
<i>Tryckning</i>							
Sanomalehtien painaminen	21	211	961	37	4,8 %	3,9 %	0,7 %
<i>Tryckning av dagstidningar</i>							
Muu painaminen	866	1 372	9 377	301	31,1 %	31,7 %	30,9 %
<i>Annan tryckning</i>							
Kirjansidonta ja viimeistely	47	12	167	5	0,3 %	0,5 %	1,7 %
<i>Bokbinding o. trycksaksbehandl.</i>							
Painamista edeltävä toiminta	146	61	621	21	1,4 %	2,2 %	5,2 %
<i>Prepress</i>							
Muu painamiseen liittyvä toim.	95	21	165	5	0,5 %	0,5 %	3,4 %
<i>Annan grafisk produktion</i>							
Ääni-, kuva- ja atk-tallenteiden jäljentäminen	97	23	110	4	0,5 %	0,4 %	8,3 %
<i>Reproduktion av inspelningar</i>							

Lähde: Tilastokeskus

Källa: Statistikcentralen

Toimialan jakautuminen maakunnittain 2006

Sektorsfördelning landskapsvis 2006

	Toimiala*	Toimipaikat Lkm	Henkilöstö Lkm	Bruttoarvo 1000 €	Jalostusarvo 1000 €	Investoinnit 1000 €	Vienti 1000 €
	Bransch*	Arbetsplatser	Personal	Bruttovärde	Förädlingsvärde	Investeringar	Export
Uusimaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	1 231	12 051	2 306 205	810 147	30 319	89 192
<i>Nyland</i>							
Itä-Uusimaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	54	719	70 873	30 775	2 751	12 342
<i>Östra Nyland</i>							
Varsinais-Suomi	22 Kustantaminen, painaminen jne.	227	2 516	396 666	177 499	32 706	70 334
<i>Egentliga Finland</i>							
Satakunta	22 Kustantaminen, painaminen jne.	87	1 028	102 874	47 194	1 849	8 637
Kanta-Häme	22 Kustantaminen, painaminen jne.	78	1 082	134 297	53 951	9 077	6 225
<i>Egentliga Tavastland</i>							
Pirkanmaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	281	2 025	326 171	129 750	6 746	26 295
<i>Birkaland</i>							
Päijät-Häme	22 Kustantaminen, painaminen jne.	87	547	86 709	37 094	1 964	969
<i>Päijänne-Tavastland</i>							
Kymenlaakso	22 Kustantaminen, painaminen jne.	62	469	85 857	31 110	4 111	26 689
<i>Kymmenedalen</i>							
Etelä-Karjala	22 Kustantaminen, painaminen jne.	45	268	36 226	16 424	263	517
<i>Södra Karelen</i>							
Etelä-Savo	22 Kustantaminen, painaminen jne.	58	994	170 457	57 560	3 774	99 260
<i>Södra Savolax</i>							
Pohjois-Savo	22 Kustantaminen, painaminen jne.	58	660	99 065	43 513	4 196	3 114
<i>Norra Savolax</i>							
Pohjois-Karjala	22 Kustantaminen, painaminen jne.	47	595	94 715	37 515	2 258	14 708
<i>Norra Karelen</i>							
Keski-Suomi	22 Kustantaminen, painaminen jne.	121	1 260	164 603	74 870	6 057	6 964
<i>Mellersta Finland</i>							
Etelä-Pohjanmaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	71	417	60 288	28 089	2 019	771
<i>Södra Österbotten</i>							
Pohjanmaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	95	703	94 046	40 079	3 559	12 262
<i>Österbotten</i>							
Keski-Pohjanmaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	24	211	24 365	10 904	844	12
<i>Mellersta Österbotten</i>							
Pohjois-Pohjanmaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	100	951	114 248	59 766	2 882	1 432
<i>Norra Österbotten</i>							
Kainuu	22 Kustantaminen, painaminen jne.	17	166	17 673	8 819	281	119
<i>Kajanaland</i>							
Lappi	22 Kustantaminen, painaminen jne.	46	346	46 777	19 751	-1 133	1 027
<i>Lappland</i>							
Ahvenanmaa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	16	122	19 739	5 269	543	2 546
<i>Åland</i>							
Koko maa	22 Kustantaminen, painaminen jne.	2 806	27 129	4 451 873	1 720 097	115 067	383 417
<i>Hela landet</i>	221 Kustantaminen	1 534	15 728	2 686 137	1 023 554	27 439	46 323
	222 Painaminen ja sitä palveleva toim.	1 175	11 291	1 743 098	689 901	87 174	335 212
	223 Tallenteiden jäljentäminen	97	110	22 638	6 642	454	1 882

Lähde: Teollisuustilasto
Källa: Industristatistiken

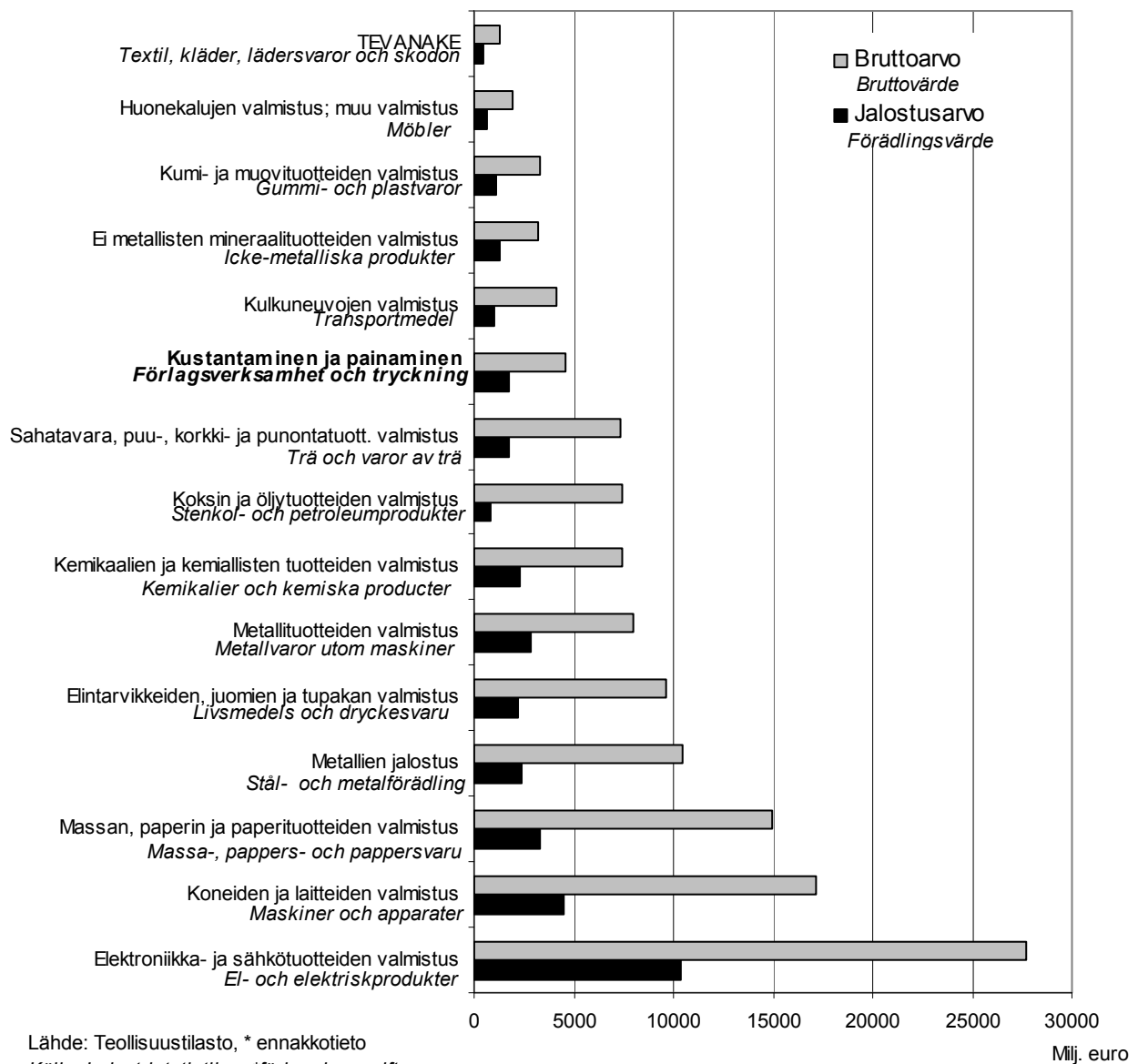
Tuotanto ja kannattavuus

Kustannustoiminnan osuus oli noin 61 % toimialan tuotannon arvosta vuonna 2007, tosin kustannustoiminnan arvoon sisältyy myös osa painotuotannon arvosta. Erillisen graafisen tuotannon arvo oli noin 38 % ja muun toiminnan arvo alle 1 %. Toimitusten arvo kasvoi kustannustoiminnassa (ml. siihen kuuluva painaminen) 3,6 % ja graafisessa tuotannossa 2,6 % teollisuustilaston ennakkotietojen mukaan.

Produktion och lönsamhet

Förlagsverksamhetens andel av branschens produktionsvärde år 2007 var cirka 61 %, men i förlagsverksamhetens värde ingår också en del av tryckeriproduktionens värde. Den separata grafiska produktionens värde uppgick till cirka 38 % och värdet av övrig verksamhet var mindre än 1 %. Leveransvärdet ökade med 3,6 % inom förlagsverksamheten (inkl. tryckning) och med 2,6 % inom den grafiska produktionen enligt industristatistikens förhandsuppgifter.

Tuotannon brutto- ja jalostusarvo eri teollisuuden aloilla 2007*
Produktionens brutto- och förädlingsvärde enligt industrigrenar 2007*

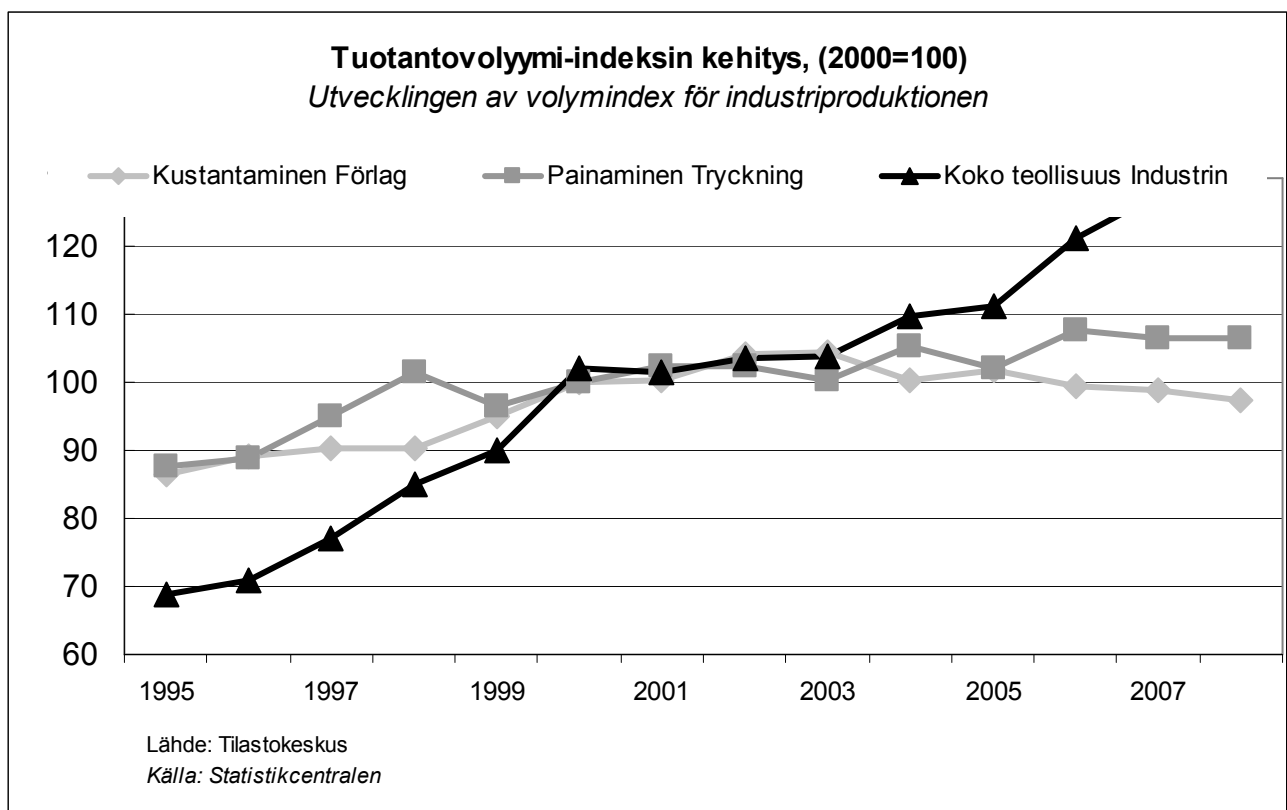

Tuotannon bruttoarvo ja jalostusarvo 2007

Bruttovärdet av produktionen samt förädlingsvärde 2007

	Bruttoarvo me Bruttovärde me	Muutos, % Förändring, %	Jalostus- arvo, me Förädlings- värde, me	Muutos, % Förändring, %
Kustantaminen yhteensä <i>Förlagsverksamhet sammanlagt</i>	2 789	4,1	1 109	8,4
Painaminen ja sitä palveleva toiminta <i>Tryckning och annan grafisk produktion</i>	1 779	2,4	665	-2,6
Ääni-, kuva- ja atk-tallent. jälj. <i>Reproduktion av inspelningar</i>	18	-23,3	5	-17,1
Yhteensä <i>Sammanlagt</i>	4 585	3,3	1 780	3,9

Lähde: Teollisuustilasto, ennakkotietoja teollisuudesta 2007
 Källa: Industristatistiken, förhandsuppgifter över industrin 2007

Aikakaus- ja sanomalehtien levikit sekä kirjojen myynti 2006-2007

Tidnings- och tidskriftsspridningen samt bokförsäljningen 2006-2007

Media Medium	Levikki / myynti (1 000 kpl) Upplaga / försäljning (1 000 st.)		Muutos,% Förändring, %
	2006	2007	
Yleisölehdet <i>Allmänna tidskrifter</i>	7 012	6 695	-4,5
Ammatti- ja järjestölehdet <i>Yrkes- och förbundetstidskrifter</i>	2 937	2 306	-21,5
Asiakaslehdet <i>Kund- och företagstidskrifter</i>	4 181	4 529	8,3
Aikakauslehdet yhteensä <i>Tidskrifter sammanlagt</i>	14 130	13 530	-4,2
Päivälehdet <i>Dagstidningar</i>	2 225	2 203	-1,0
Harvemmin ilmestyvät sanomalehdet <i>Fådagartidningar</i>	923	914	-1,0
Sanomalehdet yhteensä <i>Tidningar sammanlagt</i>	3 148	3 117	-1,0
Kaunokirjallisuus <i>Skönlitteratur</i>	4 719	4 719	0,0
Lasten- ja nuorten kirjat <i>Barn- och ungdomsböcker</i>	9 197	7 914	-14,0
josta sarjakuvat <i>varav serier</i>	..	1 993	..
Tietokirjat (ml. suurteokset) <i>Encyklopedier (ink. fackböcker)</i>	7 536	7 623	1,2
Peruskoulujen oppikirjat <i>Grundskoleböcker</i>	4 462	4 237	-5,0
Muut oppikirjat <i>Andra läroböcker</i>	2 668	2 438	-8,6
Kirjat yhteensä <i>Böcker sammanlagt</i>	28 582	27 003	-5,5
josta taskukirjat <i>varav pocketböcker</i>	1 475	1 823	23,6

Lähde: Aikakauslehtien Liitto, Sanomalehtien Liitto, Suomen Kustannusyhdistys

Källa: Tidskrifternas Förbund, Tidningarnas Förbund, Finlands Förlagsförening

Aikakauslehdistä laskettu ne lehdet, joilta levikintarkastustieto molemmilta vuosilta.

Av tidskrifterna har räknats de tidningar för vilka vi har uppgifter om upplagekontrollen för bägge åren.

Aineellisen käyttöomaisuuden nettoinvestoinnit 2000-2007*, milj. euroa
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar 2000-2007*, milj. euro

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Kustantaminen	48	36	-65	40	36	49	28	18
<i>Förlagsverksamhet</i>								
Painaminen ja painamista palveleva toiminta	115	118	89	132	84	70	86	69
<i>Tryckning och annan grafisk produktion</i>								
Yhteensä	164	156	25	173	120	119	114	87
<i>Sammanlagt</i>								
- josta koneet, laitteet ja kalusto	145	148	28	159	94	92	104	75
<i>- därav maskiner, apparater och inventarier</i>								

* ennakkotietoja

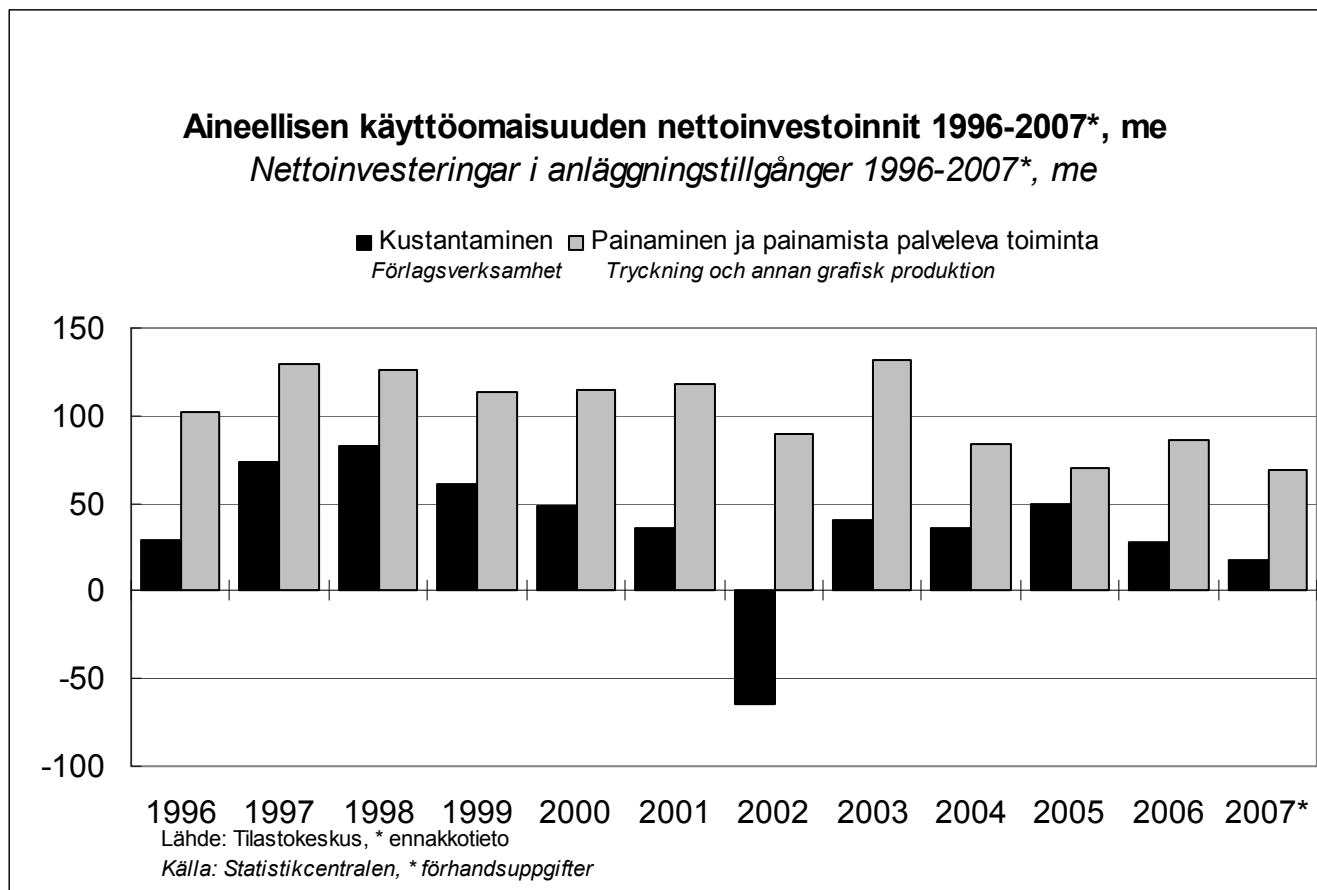
* förhandsuppgifter

Lähde: Tilastokeskus. Pienemmät alatoimialat yhdistetty tai tietoja ei ilmoitettu.

Sarakkeiden yhteenlasketut luvut eivät välttämättä täsmää koko alan lukujen kanssa.

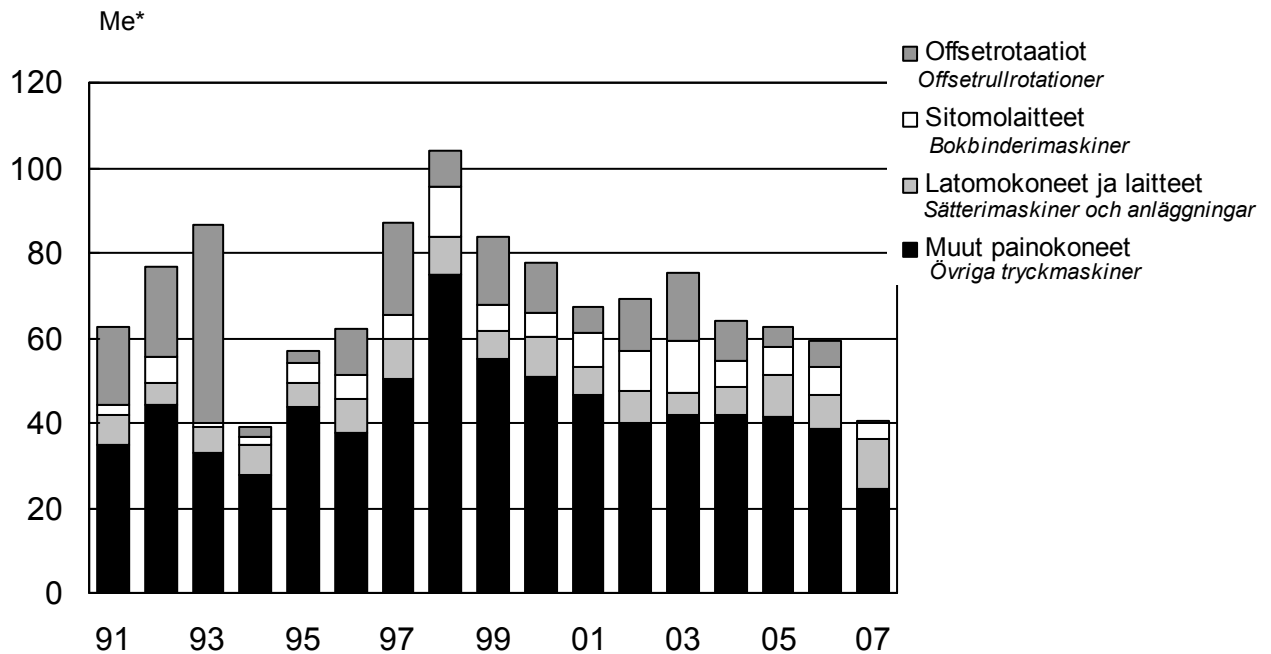
Källa: Statistikcentralen. Mindre undersektorer har slagits samman eller så saknas uppgifterna för dem.

Summan av talen i en kolumn stämmer inte nödvändigtvis ihop med siffrorna för hela sektorn.

Koneiden ja laitteiden tuonti 1991-2007

Importen av maskiner och anläggningar 1991-2007

Lähde: Ulkomaankauppatilasto, * miljoona euroa

Källa: Utrikeshandelstatistiken, * miljoner euro

Kannattavuus ja rahoituksellinen asema Lönsamhet och finansieringsläge

KOKO TOIMIALA <i>Hela branschen</i>								
Vuosi År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liikevaihdon kasvu, % <i>Omsättningsökning, %</i>	3,1	2,3	1,2	-0,5	1,6	1,2	1,4	3,7
Liikevaihto/hlö, 1000 euroa <i>Omsättning/person, 1 000 euro</i>	89,5	88,4	89,1	96,8	100,9	100,6	102,2	98,8
Käyttökate, % <i>Driftsbidrag, %</i>	10,9	11,4	9,7	10,4	10,6	9,8	10,1	9,9
Nettotulos, % <i>Nettoresultat, %</i>	3,7	3,6	2,9	3,1	3,7	3,2	4,0	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto, % <i>Avkastning av inv. kapital, %</i>	12,5	13,3	11,4	10,1	10,9	11,0	11,6	11,0

PAINOT <i>Tryckerier</i>								
Vuosi År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liikevaihdon kasvu, % <i>Omsättningsökning, %</i>	4,5	2,7	1,1	-4,4	-2,4	0,3	1,3	3,0
Liikevaihto/hlö, 1000 euroa <i>Omsättning/person, 1 000 euro</i>	82,7	86,0	85,3	89,8	92,3	93,2	100,1	94,0
Käyttökate, % <i>Driftsbidrag, %</i>	12,3	11,9	9,9	10,0	10,1	10,1	10,5	10,4
Nettotulos, % <i>Nettoresultat, %</i>	2,5	2,9	2,0	1,4	1,4	1,6	2,5	2,5
Sijoitetun pääoman tuotto, % <i>Avkastning av inv. kapital, %</i>	11,7	12,3	9,5	7,4	5,8	5,6	8,9	9,7

Lähde: Graafisen alan taloustilasto

Källa: Grafiska branschens ekonomistatistik

Luvut ovat tilastoon osallistuneiden yritysten (otosten) mediaaneja eli keskimmäisiä arvoja: mediaanin ylä- ja alapuolella on yhtä monta yritystä.

Tilaston tunnuslukuja laskettaessa käytetty Yritystutkimusneuvottelukunnan suosituksia.

Käyttökate (myyntituotoista vähennetään liiketoiminnasta aiheutuvat kulut) on korjattu valmistevaraston muutoksella.

Nettotulos saadaan, kun käyttökatteesta vähennetään poistot, korot ja verot. Se vastaa siis tulosta ennen satunnaisia muita tuottoja ja kuluja ja varausten muutoksia. Sanomalehtien saama tuki on tuloslaskelmassa merkitty säännöllisiin muihin tuloihin. Tunnuslukuina käyttökate ja nettotulosta verrataan liikevaihtoon.

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on nettotuloksen, korkokulujen ja verojen osuus kahden tilikauden keskimääräisestä sijoitetusta pääomasta. Sijoitettu pääoma koostuu korollisesta vieraasta pääomasta ja omasta pääomasta varauksineen. Mitä suurempia kannattavuuden tunnuslukujen arvot ovat, sitä kannattavampi on yritys.

Siffrorna anger medianen för de företag som ingått i statistiken: på bägge sidor om medianen finns lika många företag.

Vid beräkning av relationstalen har man följt Företagsforskningsdelegationens rekommendationer. Driftsbidraget (från försäljningsintäkterna subtraheras de rörliga och fasta kostnader som försakats av affärsverksamheten) har sålunda justerats med överföringar till pensionsstiftelser och förändringar i lager reserven. Nettoresultatet erhålls då man från driftsbidraget subtraherar avskrivningar, räntor och skatter. Det motsvarar alltså resultatet före övriga extraordinära inkomster och utgifter och reserveringar. Det understöd som tidningspressen erhåller, ingår i resultaträkningen under posten ordinarie övriga inkomster. Som relationstal jämförs driftsbidraget och nettoresultatet med omsättningen.

Avkastningsprocenten på investerat kapital anger nettoresultatets och ränteutgifternas andel av det investerade kapitalets som medeltal under två redovisningsperioder. Det investerade kapitalet består av räntebärande främmande kapital och eget kapital jämte reserveringar. Ju större relationstalen för lönsamheten är, desto lönsammare är företaget.

Työaika, työvoimakustannukset ja hinnat

Graafinen teollisuus kuuluu työvoimavaltaisiin teollisuuden aloihin. Työvoimakustannusten (palkat ja sosiaalikulut) osuus alan tuotannon bruttovarvosta oli vuonna 2007 noin 26 % ja jalostusarvosta 67 %, kun vastaavat osuudet teollisuudessa keskimäärin olivat noin 10 %-yksikköä pienemmät. Eurooppalaisittain Suomen työvoimakustannukset edustavat keskitasoa.

Välilliset työvoimakustannukset olivat EK:n mukaan teollisuudessa vuonna 2007 työntekijöiden osalta keskimäärin noin 75 % tehdystä työajasta maksettua palkoista.

Vuodesta 2000 vuoteen 2007 ovat keskimääräiset nimellisansiot graafisessa teollisuudessa nousseet yli 15 %. Kuluttajahinnat nousivat vastaavana ajanjaksona 8,6 % ja graafisen toimialan tuottajahinnat noin 12,5 %. Selluloosan, paperin ja paperituotteiden valmistuksen tuottajahintoja kuvaava indeksi oli samana aikana (2000 - 2007) pysynyt vielä alle perusvuoden tason.

Arbets tid, arbetskraftskostnader och priser

Den grafiska industrin hör till de arbetskraftsdominerade industribranscherna. Arbetskraftskostnadernas (löner och socialkostnader) andel av bruttovärdet av branschens produktion utgjorde år 2007 cirka 26 % och andelen av förädlingsvärdet 67 %, medan motsvarande andelar inom industrin i genomsnitt var ca 10 %-enheter mindre. Europeiskt sett representerar arbetskraftskostnaderna i Finland genomsnittet.

Enligt EK var de indirekta arbetskraftskostnaderna för en anställd inom industrin år 2007 i genomsnitt cirka 75 % av de löner som utbetalats för arbetad tid.

Under perioden 2000–2007 har de nominella lönerna i genomsnitt inom den grafiska industrin stigit med mer än 15 %. Konsumentpriserna har under motsvarande period stigit med cirka 8,6 % och grafiska branschens producentpriser med cirka 12,5 %. Producentprisindex för massa-, pappers- och pappersvarutillverkningen har under samma period (2000–2007) stannat under basårets nivå.

Työntekijöiden tuntiansiot, tehdyn työnajan ansio Arbetarnas timförtjänster, för arbetad tid

Vuosi År	Graafinen teollisuus Grafiska industrin		Koko teollisuus Hela industrin	
	€	ind	€	ind
1990	8,74	75,5	8,29	68,8
1991	8,84	76,4	8,62	71,5
1992	8,96	77,4	8,79	72,9
1993	9,27	80,1	9,02	74,9
1994	9,55	82,5	9,47	78,6
1995	10,10	87,3	10,15	84,2
1996	10,43	90,1	10,54	87,5
1997	10,61	91,7	10,76	89,3
1998	10,74	92,8	11,02	91,5
1999	11,26	97,3	11,45	95,0
2000	11,57	100,0	12,05	100,0
2001	11,95	103,3	12,55	104,1
2002	12,30	106,3	12,94	107,4
2003	12,86	111,1	13,41	111,3
2004	13,09	113,1	13,84	114,9
2005	13,70	118,4	14,39	119,4
2006	14,31	123,7	14,92	123,8
2007	14,63	126,5	15,52	128,8

Lähde: EK:n palkkatilasto, IV neljänneksen tiedot
Källa: EK:s lönestatistik, IV kvartalets uppgifter

Toimihenkilöiden kuukausiansiot Tjänstemännens månadsförtjänster

Vuosi	Konttoritoimihenkilöt*		Tekniset toimihenkilöt*		Ylemmät toimihenkilöt*		Toimituksell. henkilös- tö**	
År	Kontorstjänstemän*		Tekniska tjänstemän*		Högre tjänstemän*		Redaktionell personal**	
	€	ind	€	ind	€	ind	€	ind
Graafinen teollisuus								
<i>Grafiska industrin</i>								
1990	1 438	71,4	2 107	77,0	2 865	73,9	2 049	74,6
1991	1 502	74,6	2 178	79,6	3 042	78,4	2 109	76,7
1992	1 512	75,1	2 185	79,8	3 044	78,5	2 168	78,9
1993	1 546	76,8	2 170	79,3	3 088	79,6	2 196	79,9
1994	1 619	80,4	2 249	82,2	3 180	82,0	2 298	83,6
1995	1 726	85,7	2 416	88,3	3 384	87,3	2 432	88,5
1996	1 768	87,8	2 497	91,2	3 479	89,7	2 517	91,6
1997	1 822	90,5	2 500	91,3	3 447	88,9	2 539	92,4
1998	1 892	93,9	2 570	93,9	3 565	91,9	2 644	96,2
1999	1 941	96,4	2 620	95,7	3 687	95,1	2 656	96,7
2000	2 014	100,0	2 737	100,0	3 878	100,0	2 748	100,0
2001	2 110	104,8	2 835	103,6	3 998	103,1	2 823	102,7
2002	2 156	107,1	2 839	103,7	4 081	105,2	2 859	104,0
2003	2 215	110,0	2 892	105,7	4 207	108,5	2 933	106,7
2004	2 285	113,5	3 009	109,9	4 341	111,9	3 027	110,2
2005	2 372	117,8	3 125	114,2	4 486	115,7	3 136	114,1
2006	2 444	121,4	3 188	116,5	4 563	117,7	3 168	115,3
2007	2 513	124,8	3 159	115,4	4 670	120,4	3 281	119,4
Koko teollisuus								
<i>Hela industrin</i>								
1990	1 322	62,3	1 630	76,8	2 465	75,7		
1991	1 395	65,7	1 739	81,9	2 564	78,7		
1992	1 411	66,5	1 760	82,9	2 560	78,6		
1993	1 429	67,3	1 786	84,2	2 564	78,7		
1994	1 495	70,4	1 862	87,7	2 663	81,8		
1995	1 622	76,4	2 005	94,5	2 836	87,1		
1996	1 665	78,5	2 043	96,3	2 871	88,2		
1997	1 691	79,7	2 074	97,7	2 905	89,2		
1998	..	..	***1 957	92,2	3 010	92,4		
1999	..	..	***2 020	95,2	3 085	94,7		
2000	..	..	***2 122	100,0	3 256	100,0		
2001	..	..	***2 219	104,6	3 377	103,7		
2002	..	..	***2 237	105,4	3 386	104,0		
2003	..	..	***2 319	109,3	3 544	108,8		
2004	..	..	***2 402	113,2	3 683	113,1		
2005	..	..	***2 498	117,7	3 821	117,4		
2006	..	..	***2 568	121,0	3 923	120,5		
2007	..	..	***2 681	126,3	4 116	126,4		

* Säännöllinen kuukausiansio, elokuu, vuodesta 1993 joulukuu, vuodesta 2007 lokakuu

* *Regelbunden månadsinkomst, augusti, från och med 1993 december, från och med 2007 oktober*

** Säännöllinen kuukausiansio, marraskuu, vuodesta 1996 joulukuu, vuodesta 2007 lokakuu

** *Regelbunden månadsinkomst, november, från och med 1996 december, från och med 2007 oktober*

***Tekniset ja konttoritoimihenkilöt yhdessä

****Tekniska och kontorstjänstemän tillsammans*

Lähde: EK:n palkkatilasto

Källa: EK:s lönestatistik

Työntekijöiden ja toimihenkilöiden ansiot 2007

Arbetarnas och tjänstemännens förtjänster 2007

	Graafinen teollisuus Grafiska industrin €	Koko teollisuus Hela industrin €
Työntekijät Arbetare		
säännöllisen työajan tuntiansio, e/h (IV/07) <i>timförtjänst för ordinarie arbetstid, e/h (IV/07)</i>	13,55	14,37
Konttoritoimihenkilöt Kontorstjänstemän		
kuukausiansio, e/kk (X/07) <i>månadsförtjänst, e/mån. (X/07)</i>	2 513	2 681*
Tekniset toimihenkilöt Tekniska tjänstemän		
kuukausiansio, e/kk (X/07) <i>månadsförtjänst, e/mån. (X/07)</i>	3 159	
Ylemmät toimihenkilöt Högre tjänstemän		
kuukausiansio, e/kk (X/07) <i>månadsförtjänst, e/mån. (X/07)</i>	4 670	4 116
Toimituksellinen henkilöstö Redaktionell personal		
kuukausiansio, e/kk (X/07) <i>månadsförtjänst, e/mån. (X/07)</i>	3 281	
Kustannustoimittajat Förlagsredaktör		
kuukausiansio, e/kk (X/07) <i>månadsförtjänst, e/mån. (X/07)</i>	2 750	

* konttori- ja tekniset toimihenkilöt yhteensä
* *tekniska och kontorstjänstemän sammanlagt*

Lähde: EK:n palkkatilasto
Källa: EK:s lönestatistik

Työajan jakautuminen 2007, työntekijät, osuus teoreettisesta säännöllisestä työajasta, %
Fördelning av arbetstiden 2007, arbetare, andel av den teoretiska ordinarie arbetstiden, %

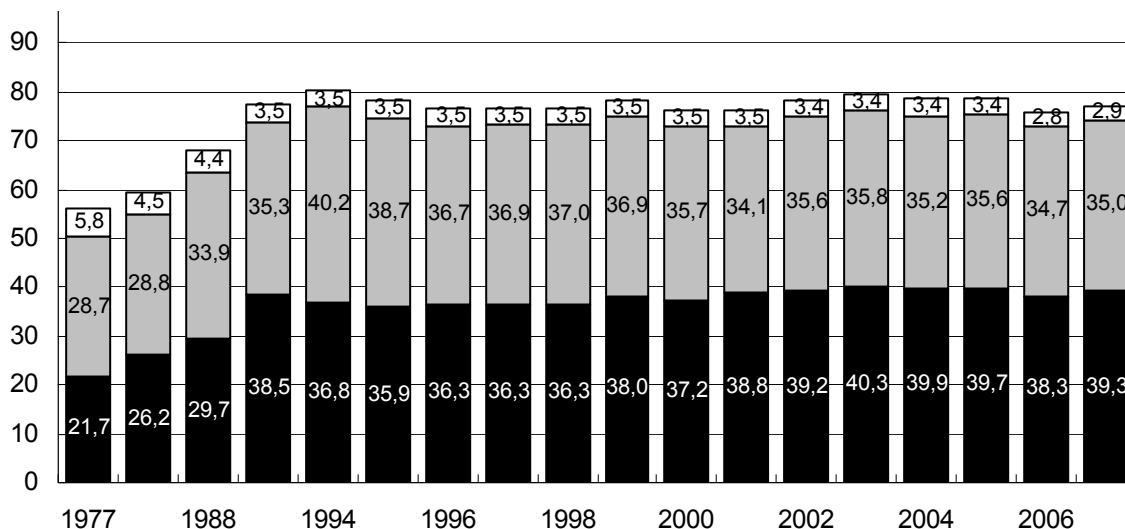
Vuosi 2007 År 2007	Graafinen teollisuus Grafiska industrin		Koko teollisuus Hela industrin	
	%	Tuntia Timmor	%	Tuntia Timmor
Tehty työaika Arbetad tid	75,0	1 439	79,6	1 513
Ay-tehtävät Fackförenings arbete	0,1	2	0,2	4
Matkustusaika Resetid	0,0	0	0,1	2
Koulutusaika Utbildningstid	0,2	5	0,5	9
Lomautus Permittering	0,0	0	0,3	5
Vuosiloma ja muu ansaintaperusteinen vapaa Semester	15,2	292	9,7	185
Työriita Arbetskonflikt	0,0	0	0,0	1
Sairaus Sjukdom	6,1	118	6,3	120
Tapaturma Olycksfall	0,3	6	0,4	7
Perhevapaat Föräldrarledighet	1,7	32	1,4	27
Työnantajan hyväksymä poissaolo Av arbetsgivaren godkänd frånvaro	1,3	25	1,4	27
Poissaolo ilman työnantajan hyväksymää selvitys- tä Frånvaro utan godkänd utredning	0,0	0	0,0	1
Yhteensä Sammanlagt	100,0	1 918	100,0	1 901
Ylityö Övertid	4,2	80	3,0	57

Lähde: EK:n työvoiman käyttöä koskeva tiedustelu
 Källa: EK:s enkät över användningen av arbetskraft

Välilliset työvoimakustannukset prosentteina tehdyn työajan palkoista, teollisuuden työntekijät

De indirekta arbetskraftskostnadernas andel av lönerna för arbetad tid, hela industrin, arbetare

■ Muut kuin tehdyn työajan palkat   □ Sosiaalivakuutusmaksut   □ Muut työvoimakustannukset
Andra löner än löner för arbetad tid   Socialavgifter   Andra arbetskraftskostnader

Lähde EK:n palkkatilasto ja EK:n laskelmat

Källa:

Työvoimakustannusten rakenne 2007 kolmella eri tavalla esitettyinä, teollisuuden työntekijät (EK:n arvio)

Arbetskraftskostnadernas struktur 2007 på tre olika sätt, hela industrin, arbetare (EK:s uppskattning)

	Tehdyn työajan palkat <i>Lön för arbetad tid</i>	Muut kuin tehdyn työajan palkat <i>Andra löner</i>	Palkat yhteensä <i>Löner totalt</i>	Sosiaalivakuutusmaksut <i>Socialavgifter</i>	Muut työvoimakustannukset <i>Andra arbetskraftskostnader</i>	Kokonaisyövoimakust. yht. <i>Arbetskraftskostn. tot.</i>
Tehdyn työajan palkoista, % <i>Av lön för arbetad tid, %</i>	100	39,3	139,3	35,0	2,9	177,1
Kokonaispalkoista, % <i>Av totala löner, %</i>			100	24,8	2,0	126,8
Kokonaistyövoimakust., % <i>Av totala arbetskraftskostn., %</i>	56,5	22,2	78,6	19,8	1,6	100
Työnantajan työvoimakust. €/t <i>Arbetsgivarens arbetskraftskostn. €/h</i>	15,16	5,95	21,11	5,31	0,43	26,85

Muut palkkaerät: mm. tulosperusteiset erät, vuosiloma-, vapaapäivä- ja sairausajan palkat
 Övriga löneposter: bl.a. resultatbaserade poster, löner för årssemester, lediga dagar och sjukledighet

Kuluttaja- ja tukkuhinnat

Konsument- och partipriser

2000 = 100	2003	2004	2005	2006	2007	2008/VIII
Kuluttajahintaindeksi	104,8	105,3	106,3	108,4	110,9	116,1
<i>Konsumentprisindex</i>						
Teollisuuden tuottajahintaindeksi						
<i>Producentprisindex för industrin</i>						
Kokonaisindeksi, teollisuus	90,2	91,0	93,6	97,2	99,8	103,8
<i>Totalindex, industrin</i>						
Kustantaminen ja painaminen	104,5	107,8	111,1	113,3	116,5	121,8
<i>Förlagsverks. grafisk produktion</i>						
Massan, paperin ja kartongin valmistus	86,0	85,7	86,9	87,1	88,5	89,0
<i>Tillverkn. av massa, papper o papp</i>						
Paperi- ja kartonkituott. valmistus	96,9	93,0	92,5	92,0	97,4	98,5
<i>Tillverkn. av pappers o pappsprod.</i>						

Lähde: Tilastokeskus

Källa: Statistikcentralen

Kuluttajahintaindeksi mittaa kotitalouksien kulutusmenojen hintakehitystä. Kuluttajahintojen kehitystä mitataan ns. edustavien hyödykkeiden avulla. Kerättävät tiedot ovat kuluttajien todella maksamia hintoja. Teollisuuden tuottajahintaindeksi mittaa Suomessa valmistettujen teollisuustavaroiden tuottajahintakehitystä. Indeksiin sisältyy sekä kotimaahan myytyjä että vientitavaroita.

Konsumentprisindex mäter prisutvecklingen av hushållens konsumentutgifter. Konsumtionsprisernas utveckling mäts med hjälp av s.k. representantvaror. De priser som insamlas är de som konsumenterna verkligen betalt.

Producentprisindex för industrin mäter utvecklingen av producentpris för industrivaror som tillverkas i Finland. I indexen ingår både varor som sålts hemlandet och exportvaror.

Ulkomaankauppa

Vuonna 2007 oli vietyjen painotuotteiden arvo hieman vajaat 290 miljoonaa euroa. Kokonaisvienti kasvoi arvoltaan 2,1 %. Pääasialliset ostajamaat olivat suuruusjärjestyksessä Venäjä, Ruotsi, Norja, Iso-Britannia ja Tanska. Näihin maihin suuntautui lähes 90 % painotuoteviennistämme. Tärkeimmät vientiin menevät tuotteet olivat sanoma- ja aikakauslehdet, mainospainotuotteet sekä kirjat. Saksasta, Ruotsista, Iso-Britanniasta, Tanskasta, Virosta ja USAsta ostetut painotuotteet muodostivat vuonna 2007 noin 70 % alan tuonnista, jonka kokonaisarvo kasvoi 3,3 prosenttia 188 miljoonaan euroon.

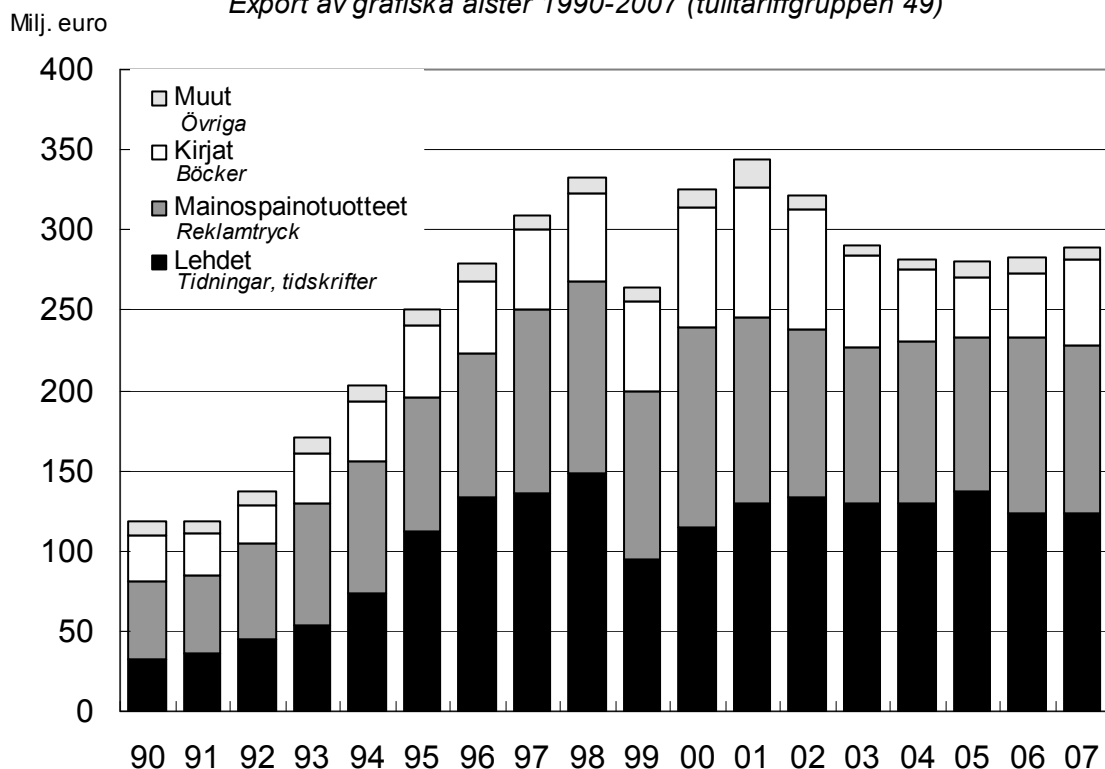
Koneita ja laitteita graafisen teollisuuden käyttöön tuotiin vuonna 2007 yhteensä runsaan 40 miljoonan euron arvosta, kolmannes vähemmän kuin edellisellä vuonna. Käytettyjen koneiden ja laitteiden viennin arvo oli hieman yli 17 miljoonaa euroa.

Utrikeshandel

År 2007 uppgick värdet av exporterade trycksaker till en aning under 290 miljoner euro. Den totala exporten ökade till värdet med 2,1 %. De viktigaste köpländerna var i storleksordning Ryssland, Sverige, Norge, Storbritannien och Danmark. Av vår totala export av trycksaker gick nästan 90 % till dessa länder. De viktigaste exportprodukterna var tidningar och tidskrifter, reklamtryck samt böcker. De trycksaker som importerats från Tyskland, Sverige, Storbritannien, Danmark, Estland och USA utgjorde 2007 ca 70 % av branschens import, vars totala värde ökade med 3,3 % till 188 miljoner euro.

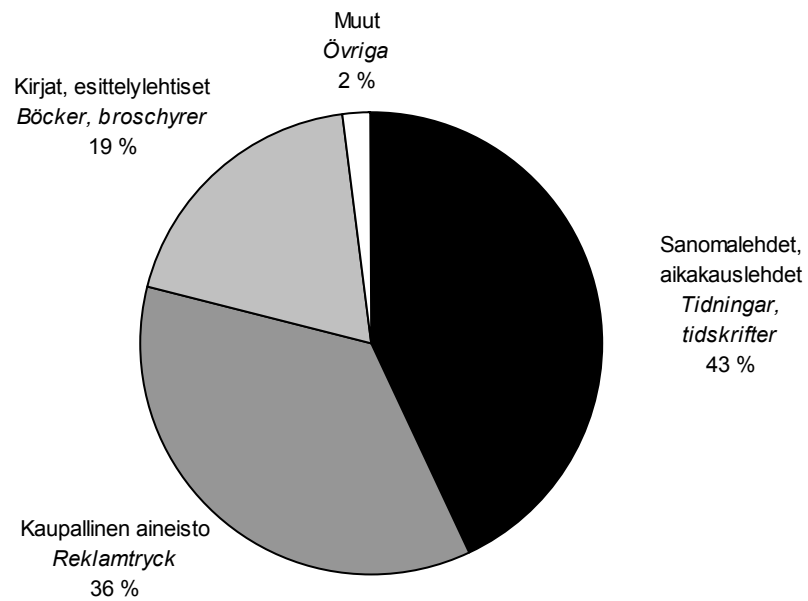
Maskiner och anläggningar för den grafiska industrin importerades 2007 totalt för drygt 40 miljoner euro, vilket är en tredjedel mindre än året innan. Exportvärdet för begagnade maskiner och anläggningar var en aning över 17 miljoner euro.

Graafisten tuotteiden vienti 1990-2007 (tullitariffiryhmä 49)
Export av grafiska alster 1990-2007 (tulltariffgruppen 49)

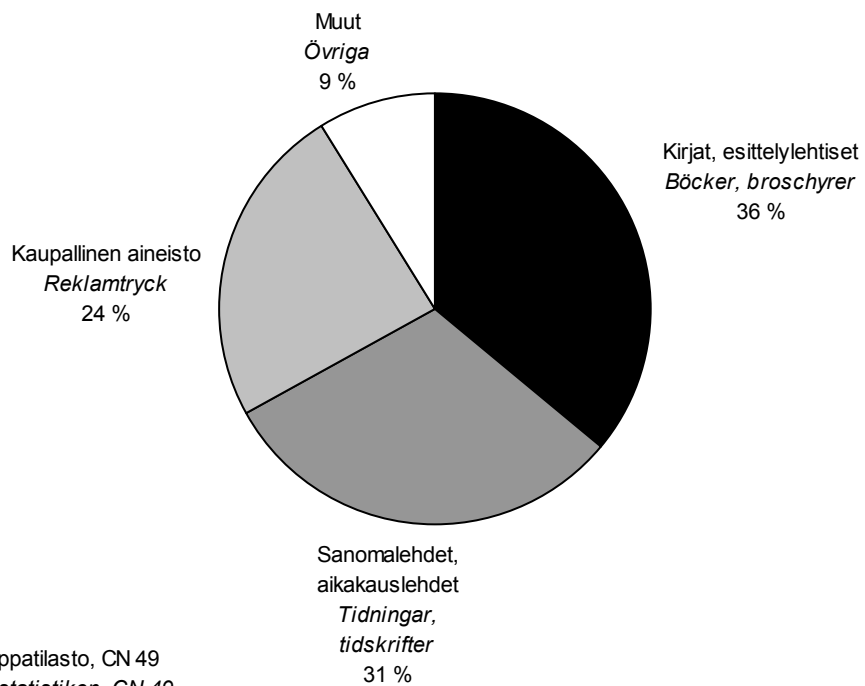
Lähde: Ulkomaankauppatilasto
Källa: Utrikeshandelstatistiken

Graafisten tuotteiden vienti 2007
Export av grafiska alster 2007

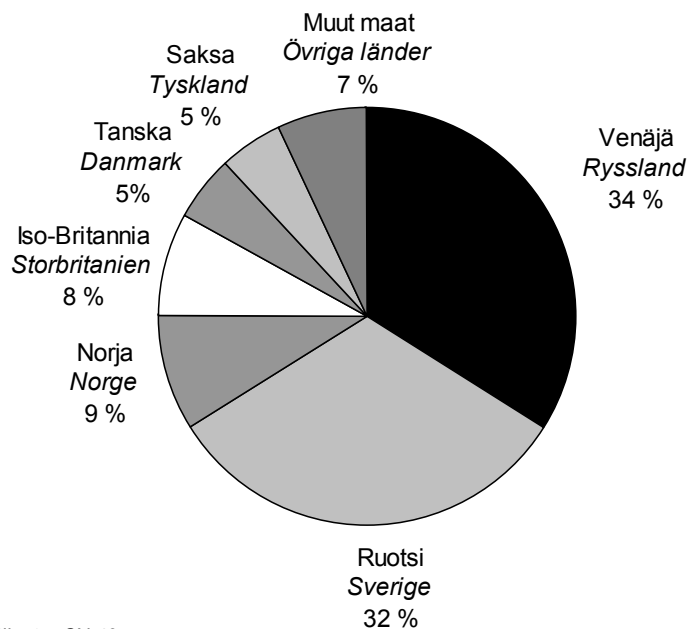
Lähde: Ulkomaankauppatilasto, CN 49
 Källa: Utrikeshandelstatistiken, CN 49

Graafisten tuotteiden tuonti 2007
Import av grafiska alster 2007

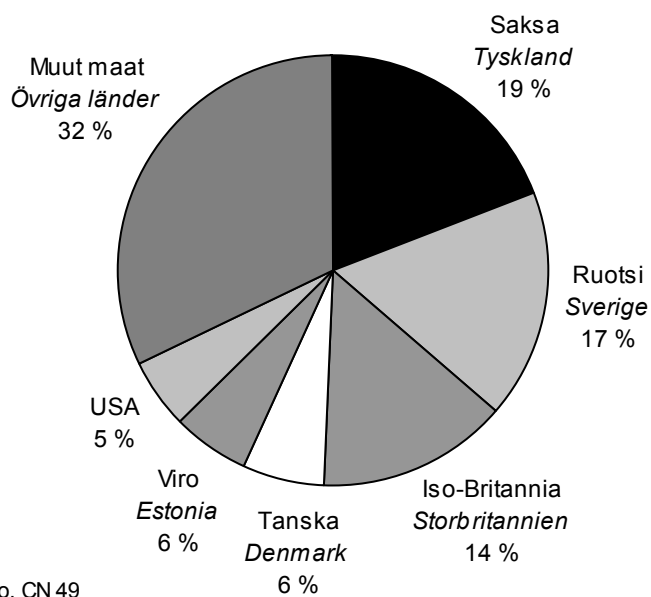
Lähde: Ulkomaankauppatilasto, CN 49
 Källa: Utrikeshandelstatistiken, CN 49

Vienti maittain 2007
Exporten per land 2007

Lähde: Ulkomaankauppatilasto, CN 49
 Källa: Utrikeshandelstatistiken, CN 49

Tuonti maittain 2007
Importen per land 2007

Lähde: Ulkomaankauppatilasto, CN 49
 Källa: Utrikeshandelstatistiken, CN 49

Toimintaympäristö

Graafinen teollisuus on merkittävä osa viestintää. Vuonna 2007 julkaistun TNS Atlas tutkimuksen suomalaisen vietti keskimäärin vuorokaudessa 7 tuntia 46 minuuttia medioiden seuraamiseen. Painettujen tuotteiden parissa käytettiin tästä ajasta noin 18 % eli 1 tunti ja 24 minuuttia. Parhaiten suomalaisia tavoittavat mediat olivat televisio, radio ja internet.

Joukkoviestinnän osuus bruttokansantuotteesta on viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden ajan laskeutunut puoli prosenttia 2,5 %:n tasoon. Graafisen joukkoviestinnän osuus koko joukkoviestinnän liikevaihdosta on puolestaan edelleen noin 70 %, vaikka sen suhteellinen osuus onkin hitaasti pienentynyt sähköisen viestinnän kustannuksella.

Mediamainontaan käytettiin Suomessa vuonna 2007 yhteensä yli 1,3 miljardia euroa. Nousua edelliseen vuoteen oli 6,4 %. Mediamainonnasta noin 70 % oli edelleen painoviestinnässä. Suhde on säilynyt viime vuodet likimain ennallaan.

Graafisen alan ammattikoulutuksien hakijamäärät ovat parina viime vuonna olleet merkittävästi kasvussa. Tähän ovat vaikuttaneet alalla vuonna 2006 ja 2007 toteutettu kaksivuotinen Imago-projekti sekä ammatillisen koulutuksen yleinen myötätuuli.

Painoviestinnän perustutkinnon voi suorittaa seitsemällä paikkakunnalla olevissa ammatillisissa oppilaitoksissa. Aloituspaiikkoja näissä on yhteensä noin 350. Osa opetustarjonnasta on tulevaisuudessa suunniteltu kiertäväksi siten, että koulutusta aloitetaan vuorovuosina kahdella lisäpaikkakunnalla. Tutkinnossa on vaihtoehtoisesti kaksi koulutusohjelmaa: ulkoasun toteuttajan koulutusohjelma ja painotekniikan koulutusohjelma. Kulttuurialalla toteutettava audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto on noussut erittäin suosituksi hakijoiden keskuudessa.

Perustutkinnon suorittamisen jälkeen useimmat opiskelijat suorittavat alan ammattitutkinnon. Ammattitutkintoja ovat painajan, digipainajan, painopinnanvalmistajan, kirjansitojan ja jälkikäsitteilykoneen hoitajan ammattitutkinnot. Työkokemusta hankittuaan (3-5 vuotta) opiskelijalla on edellytykset ja mahdollisuus suorittaa vielä erikoisammattitutkinto. Ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon voi suorittaa myös työn ohessa.

Metropolia Ammattikorkeakoulussa voi opiskella viestintätekniikan koulutusohjelmassa joko graafisen tekniikan tai digitaalisen median suuntautumisvaihtoehdossa ja valmistua alan amk-insinööriksi. Myös korkeakoulutasolla Teknillisessä korkeakoulussa voi opiskella graafista tekniikkaa ja valmistua diplomi-insinööriksi. Alan täydennyskoulutus on jatkuvaa ja monipuolista nopeasti kehittyvän tekniikan vuoksi

Omvärlden

Den grafiska industrin är en viktig del av kommunikationen. Enligt TNS Atlas undersökning tillbringade finländaren i genomsnitt 7 timmar och 46 minuter av dygnet tillsammans med massmedia. Trycksakernas andel av denna tid var 18 %, dvs. 1 timme och 24 minuter. De media som bäst nådde finländarna var television, radio och internet.

Massmedias andel av bruttonationalprodukten har under de senaste tio åren sjunkit med en halv procent till omkring 2,5 %. De grafiska massmediernas andel av omsättningen för hela massmedia är för sin del fortfarande ca 70 %, trots att dess relativa andel långsamt har minskat på grund av elektroniska media.

I Finland användes 2007 totalt över 1,3 miljarder euro på mediareklam. Ökningen från året innan var 6,4 %. Av mediareklamen fanns ännu cirka 70 % i tryckta media. Förhållandet har hållits så gott som oförändrat under de senaste åren.

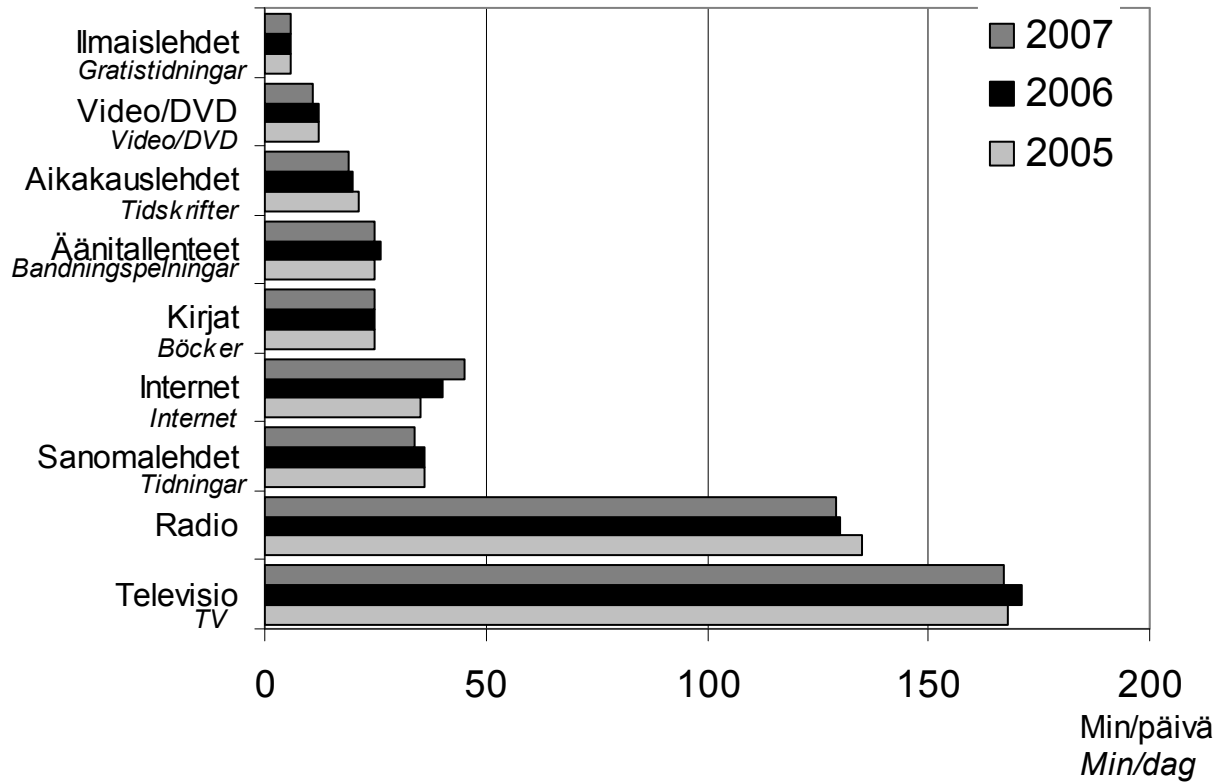
Antalet sökande till grafiska branschens yrkesutbildning har under de senaste åren ökat märkbart. Det beror delvis på det tvååriga Imago-projektet, som genomförts inom branschen 2006 och 2007, och på den allmänna medvind som blåser för yrkesutbildningen.

Grundexamen i tryckmedia kan avläggas i yrkesläroanstalter på sju orter. Antalet nybörjarplatser i dessa uppgår sammanlagt till cirka 350. En del av utbildningsutbudet ska enligt planerna i framtiden rotera så att utbildning inleds vartannat år på ytterligare två orter. I examen finns två alternativa utbildningsprogram: utbildningsprogrammet för layout och utbildningsprogrammet för tryckteknik. Grundexamen i audiovisuell kommunikation, som avläggs inom kulturbranschen, har blivit mycket populär bland sökandena.

Efter avlagd grundexamen avlägger de flesta studerandena yrkesexamen inom branschen. Yrkesexamen är yrkesexamen för tryckare, digitaltryckare, trycktefremställare, bokbindare och efterbearbetningsmaskinist. Då studerandena har skaffat sig arbetserfarenhet (3-5 år) har de dessutom förutsättningar och möjlighet att avlägga en specialyrkesexamen. Yrkesexamen och specialyrkesexamen kan också avläggas vid sidan av arbetet.

Vid yrkeshögskolan Metropolia Ammattikorkeakoulu kan man inom utbildningsprogrammet för kommunikationsteknik studera för en YH-ingenjörsexamen med inriktning på antingen grafisk teknik eller digital media. På högskolenivå kan man också vid Tekniska högskolan studera grafisk teknik för en diplomingenjörsexamen. På grund av den snabba tekniska utvecklingen är branschens fortbildningsverksamhet kontinuerlig och mångsidig.

Eri medioiden seuraamiseen käytetty aika *Tidsanvändning per medium*

Lähde: TNS Atlas, 2007, puhelinhaastattelu 10+ -vuotiaille suomen- ja ruotsinkielisille, otoskoko 20 006.

Tutkimus tehty tasaisesti ympäri vuoden tammi-joulukuussa 2007.

Källa: TNS Atlas 2007, telefonintervju med 10+ -åriga finsk- och svenskspråkiga, sampelstorlek 20 0006.

Undersökningen har utförts jämnt dagligen hela året januari-december 2007.

Mediamainonnan osuuksien kehitys (ilman tuotantokustannuksia)

Utveckling av olika delar i mediareklamen (utan produktionskostnader)

	2004 %	2005 %	2006 %	2007 %	Arvo me Värde me	Muutos 06/07
Päivälehdet(4-7 krt/vko ilmestyvät sanomalehdet) <i>Dagstidningar (4-7 gånger/vecka)</i>	44,4	43,7	43,2	42,2	555	4,7
Harvemmin ilmestyvät sanomalehdet <i>Fådagartidningar</i>	4,7	4,7	4,7	5,1	67	8,1
Sanomalehdet yhteensä <i>Tidningar sammanlagt</i>	49,1	48,4	47,8	47,3	622	5,1
Ilmajakelulehdet <i>Gratisstidningar</i>	5,8	5,7	5,6	5,2	68	-1,2
Sanoma- ja ilmajakelulehdet yhteensä <i>Tidningar och gratisstidningar sammanlagt</i>	54,9	54,1	53,4	52,5	690	4,4
Yleisaikakaus-, naisten- ja harrastelehdet <i>Popular-, kvinna- och hobbytidskrifter</i>	7,7	7,9	7,7	8,2	108	13,8
Ammattilehdet <i>Yrkestidskrifter</i>	6,7	6,7	6,6	6,4	83	3,0
Asiakaslehdet <i>Kund- och företagstidskrifter</i>	1,7	1,8	2,0	1,4	19	-22,4
Aikakauslehdet yhteensä <i>Tidskrifter sammanlagt</i>	16,1	16,3	16,2	16,0	210	5,0
Kaikki lehdet yhteensä <i>Tidningar och tidskrifter sammanlagt</i>	70,9	70,4	69,7	68,5	900	4,6
Televisiomainonta <i>TV-reklam</i>	19,7	19,4	19,7	19,9	262	7,9
Verkkomediamainonta <i>Internet-reklam</i>	2,2	3,0	3,8	4,7	61	29,3
Radiomainonta <i>Radioreklam</i>	4,2	4	3,8	3,6	47	0,5
Sähköinen mainonta yhteensä <i>Etermedia sammanlagt</i>	26	26,4	27,3	28,2	371	9,9
Elokuvamainonta <i>Biografreklam</i>	0,2	0,1	0,1	0,2	2,3	64,5
Ulko- ja liikennemainonta <i>Utomhus- och trafikreklam</i>	2,9	3,1	2,9	3,2	42	13,7
Yhteensä <i>Sammanlagt</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	1 315	6,4
	1 152	1 189	1 233	1 315		

Lähde: TNS Gallup Oy

Källa: TNS Gallup Oy

Joukkoviestintämarkkinat Suomessa Massmediemarknaden i Finland

Media Medium	1980 Osuus, % Andel, %	1990 Osuus, % Andel, %	2000 Osuus, % Andel, %	2005 Osuus, % Andel, %	2006 Osuus, % Andel, %	2007 Osuus, % Andel, %	2007 Liikevaihto, Milj. euroa Omsätt- ning, Milj. euro
Päivälehdet (4-7 krt/vko) <i>Dagstidningar (4-7 gånger/vecka)</i>	26,5	27,7	27,5	25,0	25,3	25,0	1 061
Muut sanomalehdet <i>Övriga tidningar</i>	4,1	4,2	3,2	3,1	3,0	3,0	127
Ilmaisjakelulehdet <i>Gratisstidningar</i>	1,5	2,0	2,5	2,6	2,6	2,4	103
Aikakauslehdet <i>Tidskrifter</i>	21,8	18,5	18,0	18,1	17,7	17,7	752
Kirjat <i>Böcker</i>	15,7	13,8	12,7	13,3	13,2	12,5	530
Mainospainotuotteet <i>Reklamtryck</i>	9,9	9,8	8,7	8,3	8,3	8,2	350
Graafinen joukkoviestintä yhteensä <i>Grafisk masskommunikation sammanlagt</i>	79,6	76,1	72,6	70,4	70,0	68,8	2 923
Sähköinen joukkoviestintä yhteensä <i>Etermedia sammanlagt</i>	13,4	16,7	19,1	21,6	22,5	24,0	1 019
Tallenneviestintä yhteensä <i>Lagrad kommunikation sammanlagt</i>	7,1	7,2	8,3	8,0	7,4	7,2	308
Koko joukkoviestintä yhteensä <i>Masskommunikation sammanlagt, milj.€</i>	100,0 930	100,0 2 708	100,0 3 512	100,0 3 925	100,0 4 060	100,0 4 250	4 250
Indeksi 1980=100 <i>Index 1980=100</i>	100	291	379	422	437	457	
Joukkoviestintä/BKT, % <i>Masskommunikation/BNP, %</i>	3,1	3,1	2,7	2,5	2,4	2,4	

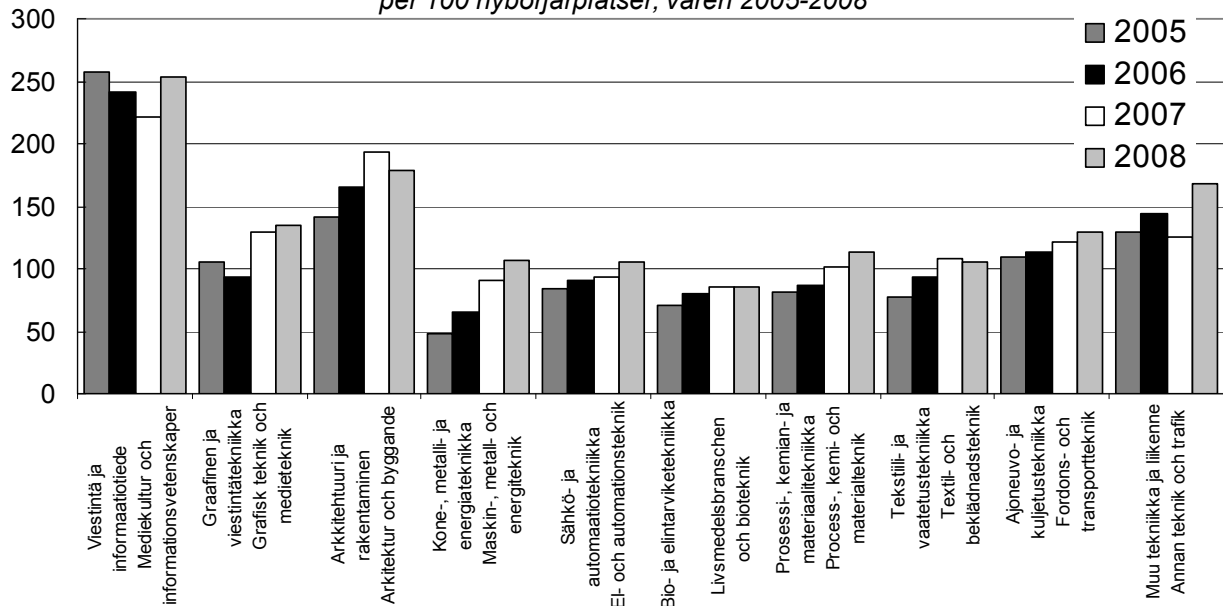
Lähde: Tilastokeskus Joukkoviestintä- ja kulttuuritilastot, 2007 ennakkotieto
Källa: Statistikcentralen, 2007 förhandsuppgift

HUOM! Taulukon luvut ovat loppukäyttäjätasoisia. Niistä on eliminoitu päällekkäisten erien kertautuminen ja eri toimialojen keskinäiset päällekkäisyydet. Eri toimialojen liikevaihtoluvut ovat siten toisensa poissulkevia. Luvut sisältävät kotimaisen tuotannon ja tuonnin, mutta eivät vientiä. Useiden sektoreiden luvut ovat arvioita.

OBS! Tabellens siffror gäller på slutanvändarnivån. Uppreppningar av överlappande poster och inbördes överlappningar mellan olika branscher har eliminerats i tabellens uppgifter. De olika branschernas omsättningssiffror utesluter således varandra. Siffrorna omfattar den inhemska produktionen och importen men inte exporten. Talen för många sektorer är uppskattade.

Ensijaisia hakijoita jokaista 100 aloituspaikkaa kohti peruskoulupohjaisessa opetuksessa, kevät 2005-2008

Förstahandssökande i den grundskolebaserade undervisningen per 100 nybörjarplatser, våren 2005-2008

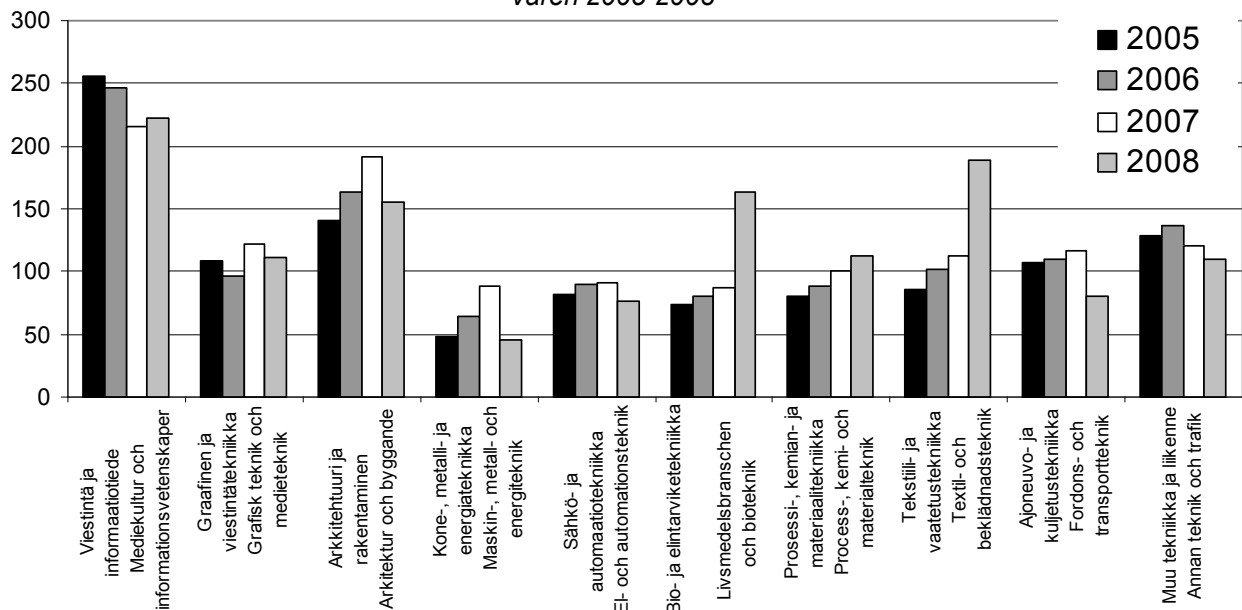

Lähde: Opetushallitus

Källa: Utbildningsstyrelsen

Ensijaisia hakijoita jokaista 100 aloituspaikkaa kohti yo-pohjaisessa opetuksessa, kevät 2005-2008

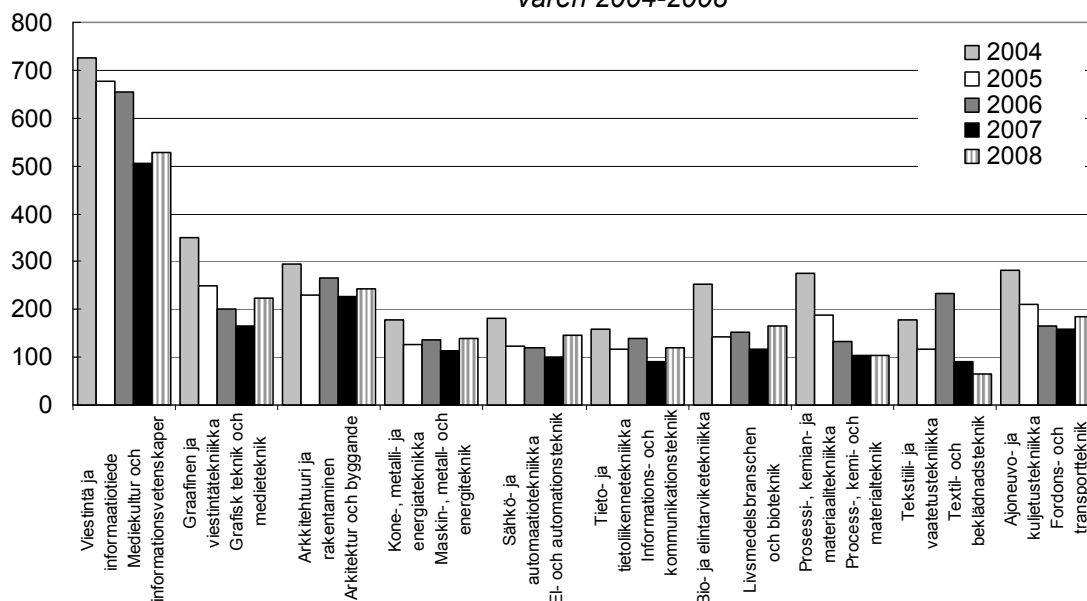
Förstahandssökande i den studentbaserade undervisningen per 100 nybörjarplatser, våren 2005-2008

Lähde: Opetushallitus

Källa: Utbildningsstyrelsen

**Ensijaisia hakijoita jokaista 100 aloituspaikkaa kohti
ammattikorkeakoulussa, kevät 2004-2008**
*Förstahandssökande med yrkeshögskolan per 100 nybörjarplatser,
våren 2004-2008*

Lähde: Opetushallitus
Källa: Utbildningsstyrelsen

AEL:n GRATEKO:ssa suoritettujen ammattitutkinnot Yrkesexamina som avlagts vid AEL:s GRATEKO

	Vuosi / År													Yhteensä Tillsammans
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Painopinnanvalmistaja														
Työasemataitto	25	48	74	84	85	118	42	42	22	21	33	51	34	679
Kuvankäsittely	7	23	26	43	46	50	23	19	9	9	7	14	30	306
Tiedostonkäsittely/tulostus					3	9	6	4	1	4	2	5	1	35
Syväpainsylinterin valm.						9	5							14
Painaja														
Sanomalehtioffset	1	15	34	81	59	52	18	3	8	12	3	3	3	292
Arkkioffset		10	30	45	57	36	8	14	8	12	3	4	7	235
Heatsetoffset		5	18	29	11	25	10	1	5	3			6	113
Erikoispaino					18	16	16	3	1	14				68
Fleksopaino						11	6	13	20	19	6	6	6	87
Digitaalipaino							1					1	7	9
Syväpaino							1			1	2			4
Jälkikäsittely														
Postitus			8	45	27	18	6	2	8		1	3	5	123
Teollinen sitoja			1	7	31	63	16	9	16	14	3	10	13	183
Kirjansitoja							2	1						3
Erikoisammattitutkinnot														
Sivunvalmistusmestari											9	2	5	16
Tiedonkäsittely					2		1		2					5
Työasemataitto			1		8	6	4		2					21
Kuvankäsittely					4	2	1							7
Järjestelmänhallinta					3	2								5
Painaja- ja rotaatiomestari					1	1	2	1	1	5	11	1	4	27
Konesitojamestari						1			1					2
Yhteensä	33	101	192	334	355	419	168	112	104	114	80	100	121	2 234
Painoviestinnän perustutkinto painotuotantoassistentti, ulkoasun toteuttajan osaamisala											3	8	22	33

Graafinen Teollisuus
Grafiska Industrin
PL 348, 00121 Helsinki
puh. (09) 2287 7200
fax. (09) 603 527

ISBN 978-952-5122-32-8
ISSN 1235-6107

Viestinnän Keskusliitto
Mediernas Centralförbund
PL 291, 00121 Helsinki
puh. (09) 2287 7200
fax. (09) 603 527